

SPRAWOZDANIE FINANSOWE RELPOL S.A.

SPORZĄDZONE ZA ROK 2017

okres od 01.01.2017 do 31.12.2017

wg MSSF/UE

Żary, kwiecień 2018 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE WSTĘPNE	4
1. O spółce	4
2. O sprawozdaniu	4
3. Oświadczenia Zarządu	6
II. DANE FINANSOWE	7
1. Rachunek zysków i strat	8
2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów	8
3. Sprawozdanie z sytuacji finansowej	9
4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
5. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	12
III. NOTY OBJAŚNIAJĄCE I INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. Segmenty działalności	13
2. Przychody ze sprzedaży	14
3. Koszty działalności operacyjnej	16
4. Pozostała działalność operacyjna	17
5. Działalność finansowa	18
6. Podatek dochodowy	18
7. Działalność zaniechana	20
8. Dywidendy wypłacone akcjonariuszom spółki	20
9. Zysk i kapitał własny przypadający na jedną akcję	21
10. Majątek trwały rzeczowy	22
11. Nieruchomości inwestycyjne	26
12. Wartości niematerialne	26
13. Inwestycje finansowe	28
14. Zapasy	32
15. Należności handlowe	32
16. Pozostałe należności krótko i długoterminowe	34
17. Środki pieniężne	36
18. Rozliczenia międzyokresowe	37
19. Kapitały własne	37
20. Rezerwy	38
21. Kredyty i pożyczki	41
22. Leasing finansowy	42
23. Zobowiązania handlowe	43
24. Inne zobowiązania długo i krótkoterminowe	43
25. Zobowiązania warunkowe	43
26. Instrumenty finansowe	44
27. Opis czynników i zdarzeń, szczególnie o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki spółki	46
28. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego	46
29. Podmioty powiązane	46
30. Zdarzenia po dniu bilansowym	48
31. Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wynikających z programów motywacyjnych i premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom Spółki	48
32. Pożyczki udzielone władzom spółki	49
33. Przeciętne zatrudnienie	49
34. Kursy zamknięcia dla pozycji pieniężnych wyrażonych w walutach obcych	49

35. Sytuacja finansowa spółek zależnych.....	49
36. Wskazanie różnicy wyniku netto za 2017 r. pomiędzy sprawozdaniem rocznym a sprawozdaniem za czwarty kwartał 2017 r.....	50
37. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału.....	50
V. STOSOWANE ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI.....	51
1. Profesjonalny osąd.....	51
2. Zasady wyceny	53
3. Nowe standardy rachunkowości i zmiany polityki rachunkowości.....	63

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. O spółce

Według stanu na dzień publikacji sprawozdania finansowego.

Nazwa emitenta, siedziba i adres	Organ prowadzący rejestr:	Kapitał akcyjny	Wiodący przedmiot działalności wg PKD
Relpol S.A. ul. 11-Listopada 37 68-200 Żary www.relpol.pl sekretariat@relpol.com.pl	Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000088688	48.045.965 zł	27.12.Z Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej
		9.609.193 szt. akcji na okaziciela	
		9.609.193 głosy na WZA	
Skład Zarządu		Skład Rady Nadzorczej	
Sławomir Bialik – Prezes Zarządu Krzysztof Pałgan – Wiceprezes Zarządu		Zbigniew Derdziuk – Przewodniczący Piotr Osiński – Wiceprzewodniczący Adam Ambroziak Agnieszka Trompka Dariusz Daniluk	

Krótki opis przedmiotu działalności

Relpol S.A. od 60 lat zajmuje się produkcją komponentów automatyki przemysłowej, w szczególności przekaźników elektromagnetycznych dla różnych gałęzi przemysłu, elektroniki, fotowoltaiki, kolejnictwa, stacji ładowania pojazdów elektrycznych, przekaźników do sterowania i nadzoru, a także gniazd wtykowych do przekaźników. Od 2000 r. Relpol S.A. również produkuje, instaluje i serwisuje stacjonarne monitory promieniowania gamma-neutronowe i cyfrowe systemy zabezpieczeń CZIP wykorzystywane w rozdzielniach średniego napięcia.

Opis modelu biznesowego, grupy produktów i możliwości ich zastosowania opisane zostały w sprawozdaniu z działalności spółki i grupy kapitałowej za rok 2017, w części dotyczącej informacji niefinansowych.

2. O sprawozdaniu

Format sprawozdania

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem przeszacowania budynków, do wyceny których zastosowano wartość godziwą.

Czas trwania spółki jest nieograniczony.

Okres sprawozdawczy

Okresami sprawozdawczymi są okresy kwartalne (na koniec każdego kwartału kalendarzowego), okres półroczny (na koniec półrocza kalendarzowego) i okres roczny (na koniec każdego roku kalendarzowego). Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

Prezentowane sprawozdanie sporządzone zostało za okres roczny od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Dane porównywalne dotyczą okresu od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Audyt sprawozdania

Zaprezentowane dane finansowe na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. zostały zbadane przez audytora.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe za 2016 r. zostało zatwierdzone przez WZ w dniu 23.06.2017 r. Sprawozdanie finansowe za 2017 r. zostało przez Zarząd zatwierdzone 18.04.2018 r., a data jego publikacji ustalona została na dzień 25.04.2018 r.

Waluty: dane finansowe w sprawozdaniu skonsolidowanym podawane są w tys. zł, chyba, że wskazano inaczej.

Walutą funkcjonalną dla Relpol S.A. jest złoty polski (PLN).

Istotność

Na potrzeby niniejszego sprawozdania przyjęto istotność w wysokości 1% sumy bilansowej.

Miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych

Księgi rachunkowe spółki prowadzone są w jej siedzibie w Żarach.

Zawartość sprawozdania

Sprawozdanie finansowe sporządzane na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych lub na każdy inny dzień bilansowy zawiera:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej,
- rachunek zysków i strat,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym,
- dodatkowe informacje i objaśnienia.

3. Oświadczenia Zarządu

O zgodności sprawozdania z MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

O kontynuowaniu działalności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Relpol S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości oraz na dzień sporządzenia tego sprawozdania nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania tej działalności.

Dotyczące prawidłowości wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego

Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego Relpol S.A. za 2017 r. został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania sprawozdania rocznego, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym sprawozdaniu, zgodnie z właściwymi przepisami i normami zawodowymi.

Dotyczące poprawności sporządzenia sprawozdania finansowego

Według najlepszej wiedzy Zarządu, roczne sprawozdanie finansowe Relpol S.A. za 2017 r. a także dane porównywalne do sprawozdania, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości. Odzwierciedlają one w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową, finansową oraz wynik finansowy Spółki za wykazane okresy sprawozdawcze.

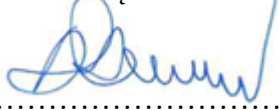
Sprawozdanie zarządu z działalności emitenta i grupy kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć Spółki, jej sytuacji ekonomiczno-finansowej, w tym charakterystykę podstawowych czynników ryzyka i zagrożeń. Ze względu na fakt, że Relpol S.A. jest jednostką dominującą, której przychody ze sprzedaży stanowią 90% przychodów skonsolidowanych, a wynik netto w ponad 90%, a także na podstawie art. 83 ust 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Zarząd Relpol S.A. podjął decyzję o sporządzeniu Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki Relpol S.A i Grupy Kapitałowej Relpol za 2017 roku w formie jednego dokumentu. Sporządzenie odrębnego Sprawozdania zarządu z działalności Spółki Relpol S.A. byłoby powieleniem informacji zawartych w sprawozdaniu z działalności Grupy Kapitałowej i nie wносиłoby żadnych istotnych informacji.

Krzysztof Pałgan
Wiceprezes Zarządu

.....

Sławomir Bialik
Prezes Zarządu

.....

II. DANE FINANSOWE

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł	w tys. zł	w tys. EURO	w tys. EURO
	Za rok 2017 od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za rok 2016 od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za rok 2017 od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za rok 2016 od 01.01.2016 do 31.12.2016
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	115 533	106 089	27 218	24 245
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	8 334	6 919	1 963	1 581
Zysk (strata) brutto	7 720	7 657	1 819	1 750
Zysk (strata) netto	6 052	6 166	1 426	1 409
SPRAWOZDANIE Z PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH				
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 676	11 249	1 102	2 571
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-3 284	-3 372	-774	-771
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-4 693	-8 287	-1 106	-1 894
Przepływy pieniężne netto razem	-3 301	-410	-778	94
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ				
	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Aktywa razem	92 381	90 004	22 149	20 344
Zobowiązania długoterminowe	4 006	4 718	960	1 066
Zobowiązania krótkoterminowe	15 957	14 709	3 826	3 325
Kapitał własny	72 418	70 577	17 363	15 953
Kapitał zakładowy	48 046	48 046	11 519	10 860
POZOSTAŁE				
Liczba akcji	9 609 193	9 609 193	9 609 193	9 609 193
Liczba akcji przyjęta do ustalenia rozwodnionego zysku	9 609 193	9 609 193	9 609 193	9 609 193
Zysk zannualizowany (strata) na 1 akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,63	0,64	0,15	0,15
Rozwodniony zysk zannualizowany (strata) na 1 akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,63	0,64	0,15	0,15
Wartość księgową na 1 akcję (w zł / EUR)	7,54	7,34	1,80	1,66
Rozwodniona wartość księgową na 1 akcję (w zł / EUR)	7,54	7,34	1,80	1,66
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na 1 akcję (w zł / EUR)	0,40	0,50	0,09	0,11

Sposób przeliczenia kwot w tabeli „Wybrane dane finansowe” na EURO

	Kurs średni od 01.01.2017 do 31.12.2017	Kurs średni od 01.01.2016 do 31.12.2016	Kurs na dzień 31.12.2017	Kurs na dzień 31.12.2016
Kurs EUR/ PLN	4,2447	4,3757	4,1709	4,4240

1. Rachunek zysków i strat

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2	115 533	106 089
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3	90 627	81 638
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		24 906	24 451
Koszty sprzedaży	3	905	920
Koszty ogólnego zarządu	3	14 873	15 702
Zysk (strata) ze sprzedaży		9 128	7 829
Pozostałe przychody operacyjne	4	452	271
Pozostałe koszty operacyjne	4	1 246	1 181
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		8 334	6 919
Przychody finansowe	5	265	941
Koszty finansowe	5	879	203
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		7 720	7 657
Podatki	6	1 668	1 491
Pozostałe zmniejszenia zysku		0	0
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej		6 052	6 166
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	7	0	0
Zysk (strata) netto		6 052	6 166
Zysk (strata) netto na jedną akcję (zł/szt.):			
- zwykłą	9	0,63	0,64
- rozwodnioną	9	0,63	0,64

2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	6 052	6 166
w tym zysk/strata netto z działalności zaniechanej	0	0
Składniki innych całkowitych dochodów w tym:	-368	-467
a) które nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty	-368	-467
Zyski i straty aktuarialne	-454	-576
Podatek odroczoney	86	109
b) które zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków	0	0
Całkowite dochody ogółem	5 684	5 699

3. Sprawozdanie z sytuacji finansowej

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Nota	31.12.2017r.	31.12.2016r.
AKTYWA			
Aktywa trwale (długoterminowe)		38 788	39 863
Rzeczowe aktywa trwale	10	30 296	30 695
Nieruchomości inwestycyjne	11	0	0
Wartości niematerialne	12	8 020	8 622
Aktywa finansowe	13	385	385
Należności długoterminowe	16	87	161
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6	0	0
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		53 593	50 141
Zapasy	14	27 508	26 213
Należności z tytułu dostaw i usług	15	23 362	18 295
Należności pozostałe	16	1 835	1 413
Inwestycje krótkoterminowe	13	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	484	3 869
Rozliczenia międzyokresowe	18	404	351
Aktywa długoterminowe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	7	0	0
Aktywa obrotowe razem		53 593	50 141
SUMA AKTYWÓW		92 381	90 004
PASYWA			
Kapitał własny		72 418	70 577
Kapitał podstawowy	19	48 046	48 046
Zyski zatrzymane	19	24 372	22 531
Kapitał zapasowy		17 982	15 659
Kapitał z aktualizacji wyceny	19	338	706
Zysk/strata z lat ubiegłych		0	0
Wynik roku bieżącego		6 052	6 166
Zobowiązania długoterminowe		4 006	4 718
Oprocentowane kredyty i pożyczki	21	282	1 154
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	371	562
Pozostałe zobowiązania	24	29	0
Przychody przyszłych okresów	18	0	0
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	6	1 736	1 672
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	20	1 588	1 330
Zobowiązania krótkoterminowe		15 957	14 709
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	23	7 394	6 714
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	347	481
Pozostałe zobowiązania	24	4 296	4 126
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	21	2 516	2 050
Przychody przyszłych okresów	18	85	0
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	20	1 319	1 338
SUMA PASYWÓW		92 381	90 004

4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej (metoda pośrednia)	4 676	11 249
I. Zysk (strata) brutto	7 720	7 657
II. Korekty razem	-3 044	3 592
1. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	0	0
2. Amortyzacja	5 567	5 753
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	84	-13
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-394	-128
5. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	-130	310
6. Zmiana stanu rezerw	-129	-255
7. Zmiana stanu zapasów	-1 295	-2 633
8. Zmiana stanu należności	-5 415	1 949
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	156	-787
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-53	-36
11. Podatek dochodowy zapłacony/zwrócony	-1 435	-568
12. Inne korekty	0	0
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-3 284	-3 372
I. Wpływy	722	628
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	210	328
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Z aktywów finansowych, w tym:	512	300
- zbycie aktywów finansowych	0	0
- dywidendy i udziały w zyskach	512	296
- odsetki	0	0
- inne wpływy z aktywów finansowych -spłacone pożyczki	0	4
4. Inne wpływy inwestycyjne	0	0
II. Wydatki	-4 006	-4 000
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-4 006	-4 000
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0	0
3. Na aktywa finansowe, w tym:	0	0
4. Inne wydatki inwestycyjne -zaliczki inwestycyjne	0	0
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-4 693	-8 287
I. Wpływy	1 643	0
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	0	0
2. Kredyty i pożyczki	1 643	0
3. Inne wpływy finansowe	0	0
II. Wydatki	-6 336	-8 287
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	0	0

2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-3 844	-4 805
3. Inne niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0	0
4. Spłaty kredytów i pożyczek	-2 050	-2 493
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0	0
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-324	-765
8. Odsetki	-118	-168
9. Inne wydatki finansowe (faktoring)	0	-56
D. Przepływy pieniężne netto razem	-3 301	-410
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-3 385	-397
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	126	-13
F. Środki pieniężne na początek okresu, w tym:	3 869	4 266
- różnice kursowe	-105	-92
G. Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	484	3 869
- różnice kursowe	21	-105

5. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

SKRÓCONE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane			Kapitał własny ogółem
			Kapitał z aktualizacji i wyceny	Zysk/strata z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	
Stan na 1 stycznia 2017 roku	48 046	15 659	706	6 166	0	70 577
Pokrycie straty	0	0	0	0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	0	0	0	0	0	0
Wypłata dywidendy	0	0	0	-3 843	0	-3 843
Korekta błędu podstawowego	0	0	0	0	0	0
Różnice z aktualizacji wyceny	0	0	0	0	0	0
Wycena akcji	0	0	0	0	0	0
Zysk/ strata z lat ubiegłych	0	2 323	0	-2 323	0	0
Całkowite dochody ogółem, w tym:	0	0	-368	0	6 052	5 684
wynik okresu	0	0	0	0	6 052	6 052
Stan na 31 grudnia 2017 roku	48 046	17 982	338	0	6 052	72 418
Stan na 1 stycznia 2016 roku	48 046	13 486	1 173	6 978	0	69 683
Pokrycie straty	0	0	0	0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	0	0	0	0	0	0
Wypłata dywidendy	0	0	0	-4 805	0	-4 805
Korekta błędu podstawowego	0	0	0	0	0	0
Różnice z aktualizacji wyceny	0	0	0	0	0	0
Wycena akcji	0	0	0	0	0	0
Odpis z zysku roku poprzedniego	0	2 173	0	-2 173	0	0
Całkowite dochody ogółem, w tym:	0	0	-467	0	6 166	5 699
wynik okresu	0	0	0	0	6 166	6 166
Stan na 31 grudnia 2016 roku	48 046	15 659	706	0	6 166	70 577

III. NOTY OBJAŚNIAJĄCE I INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Segmenty działalności

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którymi może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów, które są regularnie weryfikowane przez Zarząd jednostki o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że spółka działa na rynku komponentów automatyki przemysłowej i jest to podstawowy segment jej działalności.

w tys. zł				
Przychody i wyniki segmentów	Przychody		Wynik w segmencie	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Komponenty automatyki przemysłowej	112 583	101 703	23 433	22 043
Pozostałe segmenty	2 950	4 386	1 473	2 408
Razem z działalności kontynuowanej	115 533	106 089	24 906	24 451
Pozycje nieprzypisane				
	Koszty sprzedaży		905	920
	Koszty zarządu		14 873	15 702
	Zysk(strata) ze sprzedaży		9 128	7 829
	Pozostałe przychody operacyjne		452	271
	Pozostałe koszty operacyjne		1 246	1 181
	Zysk(strata)z działalności operacyjnej		8 334	6 919
	Przychody finansowe		265	941
	Koszty finansowe		879	203
	Zysk brutto (strata) z działalności kontynuowanej		7 720	7 657
	Podatki		1 668	1 491
	Pozostałe zmniejszenia zysku		0	0
	Zysk (strata) netto z działalności gospodarczej		6 052	6 166

kontynuowanej		
Wynik netto na działalności zaniechanej	0	0
Wynik netto na działalności sprzedanej	0	0
Wynik netto	6 052	6 166

Spółka w celach monitorowania wyników osiągniętych w segmencie operacyjnym oraz dla celów przydziału zasobów do segmentów sprawozdawczych przyporządkowuję wszystkie aktywa, z wyjątkiem inwestycji w jednostki zależne i aktywów z tytułu bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego.

Spółka nie ma możliwości wyodrębnienia dla poszczególnych segmentów operacyjnych zobowiązań ich dotyczących.

Aktywa i zobowiązania segmentów	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Komponenty automatyki przemysłowej	88 250	85 222
Pozostałe segmenty	3 746	4 397
Razem aktywa segmentów	91 996	89 619

Pozostałe informacje o segmentach	Amortyzacja		Zwiększenie aktywów trwałych	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Komponenty automatyki przemysłowej	5 221	5 342	4 151	3 980
Pozostałe segmenty	346	411	34	116
Razem działalność kontynuowana	5 567	5 753	4 185	4 096

Strukturę geograficzną przychodów przedstawiono poniżej w nocie nr 2.

2. Przychody ze sprzedaży

NOTA NR 2

Przychody ze sprzedaży - struktura rzeczowa	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów	98 134	91 741
Przychody ze sprzedaży usług	912	1 131
Razem przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	99 046	92 872
- w tym od jednostek powiązanych	1 632	2 277
Przychody ze sprzedaży towarów	11 869	10 588
Przychody ze sprzedaży materiałów	4 618	2 629
Razem przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	16 487	13 217
- w tym od jednostek powiązanych	232	244
Ogółem przychody ze sprzedaży	115 533	106 089
- w tym od jednostek powiązanych	1 864	2 521

Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Kraj		
Przychody ze sprzedaży produktów	24 253	25 397
Przychody ze sprzedaży usług	659	623
Przychody ze sprzedaży towarów	8 260	7 651
Przychody ze sprzedaży materiałów	2 804	2 248
Razem przychody ze sprzedaży w kraju	35 976	35 919
- w tym od jednostek powiązanych	0	0
Eksport		
Przychody ze sprzedaży produktów	73 881	66 344
Przychody ze sprzedaży usług	253	508
Przychody ze sprzedaży towarów	3 609	2 937
Przychody ze sprzedaży materiałów	1 814	381
Razem przychody ze sprzedaży na eksport	79 557	70 170
- w tym od jednostek powiązanych	1 864	2 521
Ogółem przychody ze sprzedaży	115 533	106 089
- w tym od jednostek powiązanych	1 864	2 521

W 2017 r. spółka osiągnęła 115.533 tys. zł przychodów ze sprzedaży, co stanowi 8,9% wzrostu w stosunku do roku 2016. Głównym źródłem generowania przychodów są wyroby i usługi, stanowią one 85,7% przychodów ogółem. Wzrost w tej grupie wyniósł 0,7%. Towary i materiały stanowią 12,5% przychodów i wzrosły o 6,6%. Towary stanowią uzupełnienie oferty handlowej spółki.

Przychody ze sprzedaży w tys. zł, w tym:	Rok		Zmiana
	2017	2016	
Wyroby i usługi	99 046	92 872	106,6%
Towary i materiały	16 487	13 217	124,7%
Razem	115 533	106 089	108,9%

Struktura geograficzna sprzedaży

WYSZCZEGÓLNIENIE	w tys. zł			
	2017	Udział %	2016	Udział %
Polska	35 976	31,14%	35 919	33,86%
Eksport w tym:	79 557	68,86%	70 170	66,14%
Europa, w tym:	68 530	59,32%	63 476	59,83%
<i>Niemcy</i>	42 523	36,81%	37 269	35,13%
<i>Francja</i>	2 267	1,96%	2 311	2,18%
<i>Rosja</i>	1 837	1,59%	2 268	2,14%
<i>Włochy</i>	5 218	4,52%	5 075	4,78%
Azja	8 036	6,96%	4 400	4,15%
Ameryka Północna	1 147	0,99%	820	0,77%
Ameryka Południowa	1 094	0,94%	834	0,79%
Australia i inne	750	0,65%	640	0,60%
Razem	115 533	100,00%	106 089	100,00%

W 2017 r. sprzedaż eksportowa wyniosła 79.557 tys. zł co stanowi wzrost o 13,4% w stosunku do roku 2016. Sprzedaż na kraj była minimalnie wyższa niż w roku ubiegłym.

Aktualnie największym rynkiem handlowym spółki są Niemcy. Sprzedaż do Niemiec wzrosła o 5.254 tys. zł (o 14%) osiągając ponad 36% udziału w strukturze sprzedaży ogółem. Z powodu trudnej sytuacji w Rosji sprzedaż na ten rynek zmniejszyła się o 19% w stosunku do poziomu z roku 2016. Dynamicznie rozwija się rynek azjatycki. W 2017 roku sprzedaż do Azji wzrosła o 83%.

3. Koszty działalności operacyjnej

NOTA NR 3

Koszt sprzedaży - struktura rzeczowa	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszt sprzedaży produktów	78 630	71 324
Koszt sprzedaży usług	25	0
Razem koszty sprzedaży wyrobów i usług	78 655	71 324
- w tym od jednostek powiązanych	1 137	1 467
Koszt nabycia sprzedanych towarów	8 352	7 822
Koszt nabycia sprzedanych materiałów	3 620	2 492
Razem koszty nabycia towarów i materiałów	11 972	10 314
- w tym od jednostek powiązanych	167	177
Ogółem koszt sprzedaży	90 627	81 638
- w tym od jednostek powiązanych	1 304	1 644

Koszty według rodzaju	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Amortyzacja	5 567	5 753
Zużycie materiałów i energii	43 660	41 377
Usługi obce	14 790	15 504
Podatki i opłaty	1 530	1 453
Wynagrodzenie	22 213	22 203
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	5 115	4 858
Pozostałe koszty rodzajowe	1 674	1 611
Koszt sprzedanych materiałów i towarów	11 972	10 314
Razem koszty w układzie rodzajowym	106 521	103 073
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	-1 803	3 202
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	1 919	1 611
Koszty sprzedaży	905	920
Koszty ogólnego zarządu	14 873	15 702
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	90 627	81 638

Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych, odpisy aktualizacyjne ujęte w rachunku zysków i strat	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedanych towarów i produktów:		
Amortyzacja środków trwałych	3 943	4 281
Trwała utrata wartości rzeczowych środków trwałych	0	0
Amortyzacja wartości niematerialnych	375	471
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:		
Amortyzacja środków trwałych	356	354
Amortyzacja wartości niematerialnych	893	647
Amortyzacja razem	5 567	5 753

Koszty świadczeń pracowniczych	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Wynagrodzenia	22 213	22 203
Koszty ubezpieczeń społecznych	4 121	3 865
Pozostałe świadczenia	994	993
Razem koszty świadczeń pracowniczych	27 328	27 061

4. Pozostała działalność operacyjna

NOTA NR 4

Pozostałe przychody operacyjne	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zmniejszenie odpisów aktualizujących należności	9	20
Zmniejszenie odpisów aktualizujących zapasy	35	61
Zmniejszenie odpisów aktualizujących prace badawczo-rozwojowe	200	0
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	129	65
Otrzymane kary umowne i odszkodowania	2	3
Umorzone zobowiązania	0	35
Inne	77	87
Razem pozostałe przychody operacyjne	452	271

Pozostałe koszty operacyjne	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Odpis aktualizujący należności	188	31
Odpis aktualizujący prace badawczo-rozwojowe	200	375
Odpis aktualizujący zapasy	286	194
Utworzenie rezerwy na niewykorzystane urlopy	109	19
Utworzenie rezerw na odprawy emerytalne	102	79
Utworzenie innych rezerw	0	22
Podatek VAT należny	47	46
Darowizny	111	94
Zapasy złomowane	168	213
Inne	35	108
Razem pozostałe koszty operacyjne	1 246	1 181

5. Działalność finansowa

NOTA NR 5

Przychody finansowe	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Dywidendy otrzymane	73	739
- tym od podmiotów powiązanych	73	739
Odsetki od udzielonych pożyczek	0	2
Pozostałe odsetki	16	29
Nadwyżka dodatnich nad ujemnymi różnicami kursowymi	0	155
Rozwiązanie odpisów aktualizujących udzielone pożyczki	173	14
Inne	3	2
Razem przychody finansowe	265	941

Koszty finansowe	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Odsetki od kredytów i pożyczek	101	132
Odsetki od innych zobowiązań	4	2
Nadwyżka ujemnych nad dodatnimi różnicami kursowymi	744	0
Opis aktualizujący pożyczki udzielone	4	32
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	18	36
Inne	8	1
Razem koszty finansowe	879	203

6. Podatek dochodowy

NOTA NR 6

Podatek dochodowy	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy od osób prawnych	1 518	1 158
Zryczałtowany podatek dochodowy od osób prawnych	0	0
Odroczony podatek dochodowy od osób prawnych	150	333
Obciążenia podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	1 668	1 491

Ustalenie podatku	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	7 720	7 657
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Zysk brutto przed opodatkowaniem	7 720	7 657
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	-5 846	-6 477
Przychody nie będące podstawą opodatkowania	6 554	5 094
Odliczenia od dochodu	21	0
Ogółem podstawa opodatkowania	8 407	6 274
Podatek należny wg stawki 19%	1 597	1 192
Zwolnienia i odliczenia od podatku	-79	-34
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	1 518	1 158

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	7 720	7 657
Podatek według ustawowej stawki podatkowej w Polsce 19%	1 597	1 192
Nieujęte straty podatkowe z lat poprzednich	0	0
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale niestanowiących przychodów i kosztów podatkowych	152	460
Zapłacony podatek od dywidendy	-79	-34
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	1 668	1 491
Wynik netto	6 052	6 166
Efektywna stawka podatkowa	21,6%	19,5%

Stawka zastosowana do opodatkowania dochodów zgodnie z aktualnie obowiązującym prawem w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych wyniosła 19% za 2017 i za 2016 rok. Efektywna stawka podatkowa za rok 2017 wyniosła 21,6% a za rok 2016 było to 19,5%.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartości przed kompensatą	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2017	31.12.2016	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Wycena środków trwałych	2 798	2 729	69	-60
Wycena wartości niematerialnych	403	265	138	37
Inne	0	0	0	0
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	3 201	2 994	207	-23

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	31.12.2017	31.12.2016	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Odpis aktualizujący długotermin. aktywa finansowe	198	198	0	0
Odpis aktualizujący zapasy	249	208	41	-6
Należności	59	26	33	2
Rezerwy na świadczenia pracownicze	379	339	40	97
Leasing	136	198	-62	-145
Niewypłacone wynagrodzenia	48	67	-19	-241
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe, audyt i inne	195	128	67	15
Pozostałe rezerwy	203	159	43	35
Inne	0	0	0	-4
Aktywa brutto z tytułu podatku dochodowego	1 467	1 323	143	-247
* kapitał z aktualizacji			86	109
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			150	333

7. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2017 roku i 31.12.2016 roku spółka nie zaniechała żadnej z prowadzonej działalności.

Rzeczowe aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31.12.2017 roku i 31.12.2016 roku nie było rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

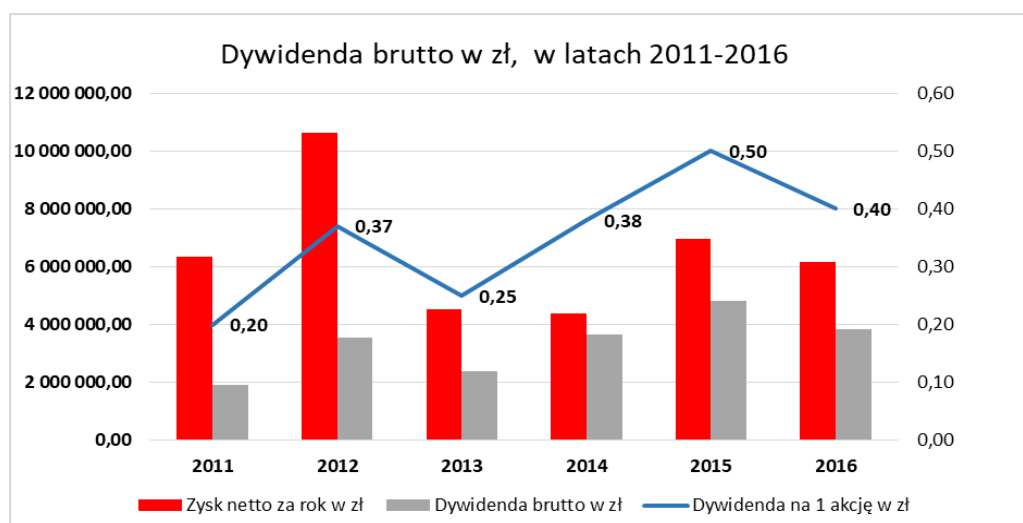
8. Dywidendy wypłacone akcjonariuszom spółki

Zadeklarowane i wypłacone w roku obrotowym	31.12.2017	31.12.2016
Dywidendy z akcji zwykłych:		
- za rok 2016	3 844	0
- za rok 2015	0	4 805

Kwota dywidendy wypłacona na 1 akcję (w zł)	31.12.2017	31.12.2016
Za rok 2016 wypłacona na 1 akcję w zł	0,40	0,00
Za rok 2015 wypłacona na 1 akcję w zł	0,00	0,50

Relpol od roku 2011 regularnie wypłaca dywidendy. Na dywidendę przeznaczane było od 30% do 84% zysku netto.

9. Zysk i kapitał własny przypadający na jedną akcję

Zysk na jedną akcję zwykłą ustalono jako iloraz zysku netto za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji.

NOTA NR 9

Zysk na jedną akcję	31.12.2017	31.12.2016
Liczba akcji w obrocie w sztukach	9 609 193	9 609 193
Liczba akcji przyjęty do ustalenia rozwodnionego kapitału własnego i zysku na akcję	9 609 193	9 609 193
Kapitał własny w tys. zł	72 418	70 577
Kapitał własny na akcję zł/szt	7,54	7,34
Rozwodniony kapitału własnego na akcję zł/szt.	7,54	7,34
Zysk (-strata) netto (zanalizowany) w tys. zł	6 052	6 166
Zysk (-strata) na jedną akcję zwykłą zł/szt.	0,63	0,64
Rozwodniony zysk (-strata) na jedną akcję zwykłą zł/szt.	0,63	0,64

10. Majątek trwały rzeczowy

NOTA NR 10

Rzeczowe aktywa trwale Stan na 31.12.2017	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwale	Środki trwale w budowie i zaliczki	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2017	0	5 093	21 955	568	2 368	711	30 695
Zwiększenia stanu z tytułu:	0	0	2 529	311	630	737	4 207
- zakup środków trwałych (w tym przyjęcie leasing)	0	0	0	0	0	0	0
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	0	2 529	311	630	737	4 207
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	0	7 485	524	1 253	306	9 568
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	0	7 485	524	1 253	80	9 342
- przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	226	226
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych środków trwałych	0	0	7 484	524	1 253	0	9 261
Odpis amortyzacyjny za okres	0	406	2 881	267	745	0	4 299
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2017	0	4 687	21 602	612	2 253	1 142	30 296
Stan na 01.01.2017							
Wartość brutto	0	14 043	76 936	3 000	12 240	711	106 930
Umorzenie	0	8 950	53 873	2 432	9 828	0	75 083
Odpisy aktualizujące	0	0	(1 108)	0	(44)	0	(1 152)
Wartość netto	0	5 093	21 955	568	2 368	711	30 695

Stan na 31.12.2017

Wartość brutto	0	14 043	71 979	2 786	11 619	1 142	101 569
Umorzenie	0	9 356	49 269	2 174	9 322	0	70 121
Odpisy aktualizujące	0	0	(1 108)	0	(44)	0	(1 152)
Wartość netto	0	4 687	21 602	612	2 253	1 142	30 296

Stan na 31.12.2016	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny, urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2016	0	5 512	23 492	937	2 580	777	33 298
Zwiększenia stanu z tytułu:	0	0	1 406	183	684	4 705	6 978
- zakup środków trwałych (w tym przyjęcie leasing)	0	0	0	183	0	4 705	4 888
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	0	0	1 406	0	684	0	2 090
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	0	1 537	284	444	4 771	7 036
- sprzedaż	0	0	0	284	0	0	284
- likwidacja	0	0	1 537	0	444	155	2 136
- przekazanie na środki trwałe	0	0	0	0	0	4 616	4 616
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych środków trwałych	0	0	1 535	284	272	0	2 091
Odpis amortyzacyjny za okres	0	419	2 941	552	724	0	4 636
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2016	0	5 093	21 955	568	2 368	711	30 695
Stan na 01.01.2016							
Wartość brutto	0	14 043	77 067	3 101	12 000	777	106 988
Umorzenie	0	8 531	52 467	2 164	9 376	0	72 538
Odpisy aktualizujące	0	0	(1 108)	0	(44)	0	(1 152)
Wartość netto	0	5 512	23 492	937	2 580	777	33 298

Stan na 31.12.2016							
Wartość brutto	0	14 043	76 936	3 000	12 240	711	106 930
Umorzenie	0	8 950	53 873	2 432	9 828	0	75 083
Odpisy aktualizujące	0	0	(1 108)	0	(44)	0	(1 152)
Wartość netto	0	5 093	21 955	568	2 368	711	30 695

Na dzień 31.12.2017 roku spółka na podstawie podpisanych umów leasingu finansowego posiadała i użytkowała maszyny i urządzenia produkcyjne w łącznej wysokości 959 tys. zł netto oraz środki transportu o wartości 240 tys. zł netto.

Na dzień 31.12.2016 roku były to odpowiednio wartości: 1.211 tys. zł netto w przypadku użytkowanych maszyn i urządzeń produkcyjnych oraz 200 tys. zł w przypadku środków transportu.

Wartość bieżąca oraz kwota minimalnych przyszłych rat leasingowych została przedstawiona w nocie 22.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Na dzień 31.12.2017 r. spółka na podstawie prawa wieczystego użytkowania gruntów użytkowała grunty o łącznej powierzchni 19.977 m². Prawo wieczystego użytkowania gruntów spółka otrzymała nieodpłatnie z mocy obowiązujących przepisów prawa. Grunty te stanowią tereny przemysłowe związane z podstawową działalnością spółki.

Zobowiązania nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spółki z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów, oszacowano na podstawie rocznych stawek opłat wynikających z ostatnich decyzji administracyjnych oraz pozostałego okresu użytkowania gruntów objętych tym prawem.

Przyszłe opłaty z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	31.12.2017	31.12.2016
do 1 roku	6	6
od 1 roku do 5 lat	24	24
powyżej 5 lat	432	438
Łączna wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	462	468

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość opłat z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów ujętych w rachunku zysków i strat	6	6

Na 31.12.2017 r. spółka posiadała kredyty bankowe w Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz w mBank S.A., których zabezpieczeniem są środki trwale nabywane w ramach prowadzonych inwestycji.

Wartość zastawu na zbiorze maszyn w mBank wynosi 4.700 tys. zł. Natomiast zastaw na zbiorze maszyn, jako zabezpieczenie łączne dla kredytów inwestycyjnych oraz limitu wierzytelności w Raiffeisen Bank wynosi 3.303 tys. zł. Są to wartości wpisane są do umów zastawniczych jako ich wartość początkowa (odtworzeniowa) na dzień podpisania umowy.

Nakłady na środki trwale były finansowane wyłącznie kredytem inwestycyjnym.

	31.12.2017	31.12.2016
Kwota kosztów finansowania zewnętrznego aktywowaną w danym okresie	0	55
Stopa kapitalizacji zastosowaną do ustalenia kwoty kosztów finansowania zewnętrznego, która może być aktywowana	-	-

w tys. zł

W 2017 roku spółka poniosła nakłady na środki trwale w budowie	
Stan środków trwałych w budowie na 31.12.2016	711
1. Nakłady inwestycyjne	737
2. Przekazane środki trwale do użytkowania w 2017 roku	226
3. Sprzedaż w 2017 roku	80
Stan środków trwałych w budowie na 31.12.2017	1 141

Środki trwale w budowie stan na 31.12.2017 r.

1. Modernizacja hali fabrycznej	12
2. Maszyny i urządzenia produkcyjne	1 001
3. Wyposażenie	129
Razem	1 142

11. Nieruchomości inwestycyjne

Na dzień 31.12.2017 r. oraz na dzień 31.12.2016 r. spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

12. Wartości niematerialne

NOTA NR 12

Stan na 31 grudnia 2017	Zakończone prace rozwojowe	Prace rozwojowe w toku	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	Pozostałe wartości niematerialne wraz z zaliczkami	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2017	7 601	660	361	0	8 622
Zwiększenia stanu z tytułu:	122	651	15	0	788
- zakup i wytworzenie wartości niematerialnych	0	651	15	0	666
- przyjęcie z prac rozwojowych w toku	122	0	0	0	122
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	122	0	0	122
- sprzedaż	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	0	0	0	0
- inne	0	122	0	0	122
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych wartości niematerialnych	0	0	0	0	0
Odpis amortyzacyjny za okres	1 160	0	108	0	1 268
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość netto na 31.12.2017	6 563	1 189	268	0	8 020

Stan na 01 stycznia 2017

Wartość brutto	22 063	1 035	4 050	1 250	28 398
Umorzenie	13 422	0	3 689	1 250	18 361
Odpisy aktualizujące	(1 040)	(375)	0	0	(1 415)
Wartość netto	7 601	660	361	0	8 622

Stan na 31 grudnia 2017

Wartość brutto	22 185	1 564	4 065	1 250	29 064
Umorzenie	14 582	0	3 797	1 250	19 629
Odpisy aktualizujące	(1 040)	(375)	0	0	(1 415)
Wartość netto	6 563	1 189	268	0	8 020

Stan na 31 grudnia 2016	Zakończone prace rozwojowe	Prace rozwojowe w toku	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne	Pozostałe wartości niematerialne wraz z zaliczkami	Ogółem
Wartość netto na 01.01.2016	6 394	1 972	343	0	8 709
Zwiększenia stanu z tytułu:	2 212	1 302	130	0	3 644
- zakup i wytworzenie wartości niematerialnych	0	1 302	130	0	1 432
- przyjęcie z prac rozwojowych w toku	2 212	0	0	0	2 212
Zmniejszenia stanu z tytułu:	0	2 239	0	0	2 239
- sprzedaż	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	27	0	0	27
- inne	0	2 212	0	0	2 212
Umorzenie zlikwidowanych i sprzedanych wartości niematerialnych	0	0	0	0	0
Odpis amortyzacyjny za okres	1 005	0	112	0	1 117
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	0	375	0	0	375
Wartość netto na 31.12.2016	7 601	660	361	0	8 622

Stan na 01 stycznia 2016

Wartość brutto	19 851	1 972	3 920	1 250	26 993
Umorzenie	12 417	0	3 577	1 250	17 244
Odpisy aktualizujące	(1 040)	0	0	0	(1 040)
Wartość netto	6 394	1 972	343	0	8 709

Stan na 31 grudnia 2016

Wartość brutto	22 063	1 035	4 050	1 250	28 398
Umorzenie	13 422	0	3 689	1 250	18 361
Odpisy aktualizujące	(1 040)	(375)	0	0	(1 415)
Wartość netto	7 601	660	361	0	8 622

W skład wartości niematerialnych wchodzi: koszty prac rozwojowych, licencje na programy komputerowe, licencje na użytkowanie programu SAP, licencje na użytkowanie programu płacowego oraz zakup baz wiedzy o klientach i rynku. Spółka poniosła nakłady na prace rozwojowe w 2017 roku w wysokości 651 tys. zł.

Największe pozycje wartości niematerialnych na dzień 31.12.2017 stanowią: prace rozwojowe zakończone o wartości 6.563 tys. zł. Prace rozwojowe w toku na dzień 31.12.2017 roku miały wartość 1.189 tys. zł.

W 2017 roku spółka utworzyła odpis na prace badawczo-rozwojowe w toku w wysokości 200 tys. zł. Zarząd spółki przewiduje, że prace te nie przyniosą zakładanych efektów.

Wszystkie nakłady na prace badawcze i rozwojowe ujmowane są na pracach rozwojowych w toku.

Pozostający okres amortyzacji wartości niematerialnych

Okres	31.12.2017	31.12.2016
od 1 do 12 miesięcy	1 189	1 254
od 13 do 36 miesięcy	2 091	2 269
od 37 do 60 miesięcy	1 664	1 713
od 61 do 120 miesięcy	1 706	2 456
powyżej 120 miesięcy	181	270
Wartość	6 831	7 962

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia zobowiązań.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży:

W spółce na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartość firmy:

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym spółka nie wykazywała wartości firmy.

13. Inwestycje finansowe

Połączenia jednostek gospodarczych

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2017 roku oraz 31.12.2016 roku nie było żadnych połączeń z innymi jednostkami gospodarczymi.

Udział we wspólnym przedsięwzięciu

W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2017 roku oraz 31.12.2016 roku nie były prowadzone wspólne przedsięwzięcia z innymi jednostkami gospodarczymi.

NOTA NR 13

Aktywa finansowe	31.12.2017	31.12.2016
Akcje - wartość bilansowa	0	0
Wartość według cen nabycia	0	0
Odpis aktualizujący	0	0
Udziały -wartość bilansowa	385	385
Wartość według cen nabycia	1 425	1 844
Odpis aktualizujący	(1 040)	(1 459)
Pożyczki udzielone	0	0
Ogółem aktywa finansowe	385	385
<i>w tym w jednostkach zależnych</i>	385	385

Zmiany stanu długoterminowych aktywów finansowych	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	385	389
Zwiększenia z tytułu:	0	0
- zakup udziałów	0	0
- pożyczki udzielone	0	0
Zmniejszenia z tytułu:	0	4
- sprzedaż udziałów	0	0
- likwidacja	(419)	0
- inne (wykorzystanie odpisu aktualizującego, spłata odsetek)	419	4
Stan na koniec okresu	385	385

Nazwa spółki	siedziba	przedmiot działalności	metoda konsolidacji	data objęcia kontroli	wartość akcji/udziałów według ceny nabycia	korekty aktualizujące	wartość bilansowa udziałów	% udział w kapitale	% udział w ogólnej liczbie głosów
Relpol-Altera	Kijów, Ukraina	Handel i produkcja	wyłączona	2004-05-13	847	-542	305	51	51
DP Relpol – Altera	Czernihów, Ukraina	Produkcja	pełna	2007-09-06	446	-446	0	100	100
Relpol M j.v.	Mińsk, Białoruś	Handel	wyłączona	1997-02-26	71	0	71	80	80
Relpol Eltim ZAO	Sankt-Petersburg, Rosja	Handel	pełna	1998-07-09	9	0	9	60	60
Relpol Elektronik	Miostowice Dolne, Polska	Produkcja	pełna	2007-06-27	52	-52	0	100	100
Razem					1 425	-1 040	385		

W sprawozdaniu zaprezentowane są udziały w cenie nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Nazwa spółki	waluta w tys.	kapitał własny	kapitał zakładowy	zysk/strata netto	zobowiązania	należności	aktywa jednostki razem	przychody ze sprzedaży	otrzymane lub należne dywidendy
Relpol-Altera Sp. z o.o.	UAH	312	945	19	105	4	189	70	0
DP Relpol – Altera Sp. z o.o.	UAH	1 637	446	-240	176	483	1 102	2 963	0
Relpol M j.v.	BYR	165	0	-12	84	0	288	567	0
Relpol Eltim ZAO	RUB	5 061	9	176	1 140	1 826	4 258	9 448	0
Relpol Elektronik Sp. z o.o.	PLN	135	50	-263	349	133	509	2 867	0

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2017	31.12.2016
W jednostkach powiązanych	0	0
W pozostałych jednostkach	0	0
- udzielone pożyczki	0	0
Krótkoterminowe aktywa finansowe	0	0

Aktywa finansowe, udziały i inne krótkoterminowe aktywa finansowe według zbywalności	31.12.2017	31.12.2016
Akcje dostępne do sprzedaży	0	0
Z ograniczoną zbywalnością	0	0
Wartość bilansowa	0	0

Spółka udzieliła następujących pożyczek jednostkom zależnym:

Nazwa jednostki zależnej	Kwota udzielonej pożyczki w walucie	Kwota udzielonej pożyczki w PLN	Wysokość oprocentowania	Data udzielenia pożyczki	Data spłaty pożyczki wg umowy	Odsetki naliczone od udzielonych pożyczek w PLN	Stan pożyczek w PLN
Pożyczki udzielone							
Relpol Altera Sp. z o.o.	0 USD	0	5,50%	12.12.2005	31.12.2016	97	97
Razem kwota udzielonych pożyczek							97
odpis aktualizacyjny							97
Wartość pożyczek netto							0

Relpol S.A. nie posiada pożyczek udzielonych przez jednostki zależne.

Pochodne instrumenty finansowe

Na dzień bilansowy 31.12.2017 roku Spółka nie posiadała otwartych instrumentów finansowych.

Zawierane przez Relpol S.A. transakcje zabezpieczające typu forward i opcje wykazywane są w sprawozdaniu finansowym jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w wartości godziwej lub jako zobowiązanie finansowe. Wartość godziwa jest obliczana przy użyciu bieżącej wartości netto przyszłych przepływów pieniężnych związanych z tymi kontraktami, kwotowanych stóp rynkowych, kwotowanych rynkowych kursów walut forward i opcji. W 2017 r. nie zawierano transakcji forward i opcji. W przypadku zawarcia transakcji zabezpieczających skutki przeszacowania odnoszone będą odpowiednio w części nieefektywnej do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło przeszacowanie a w części efektywnej do kapitału z aktualizacji wyceny.

14. Zapasy

NOTA NR 14

Zapasy	31.12.2017	31.12.2016
Materiały	10 364	7 521
Półprodukty i produkty w toku	5 768	4 723
Produkty gotowe:	9 168	11 826
<i>wg kosztu wytworzenia</i>	9 168	11 826
<i>wg wartości netto możliwej do uzyskania</i>	9 022	11 750
Towary	3 594	3 316
Odpis aktualizujący zapasy	(1 386)	(1 173)
Zapasy razem	27 508	26 213

Zmiana stanu odpisów aktualizujące wartość zapasów w okresie obrotowym	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	1 173	1 171
rozwiązanie odpisu	(43)	(61)
wykorzystanie odpisu	(33)	(131)
utworzenie odpisu	289	194
Stan na koniec okresu	1 386	1 173

Wartość zapasów ujęta w kosztach bieżącego okresu dla 2017 roku wyniosła 90.627 tys. zł a dla 2016 roku 81.638 zł.

Spółka systematycznie weryfikuje zapasy oraz ich odpisy po kątem utraty ich przydatności do produkcji oraz sprzedaży. Podstawą do rozwiązania i wykorzystania odpisów aktualizujących zapasy w 2017 roku była sprzedaż, złomowanie oraz wykorzystanie ich do produkcji.

Spółka na koniec 2017 i 2016 roku nie posiadała zapasów będących zabezpieczeniem zobowiązań.

15. Należności handlowe

NOTA NR 15

Należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	225	349
- do 12 miesięcy	225	349
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów pozostałych	23 458	18 088
- do 12 miesięcy	23 458	18 088
- powyżej 12 miesięcy	0	0
Należności ogółem brutto	23 683	18 437
Odpis aktualizujący należności	(321)	(142)
Należności netto	23 362	18 295

Należności z tytułu dostaw, robót i usług o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	31.12.2017	31.12.2016
do 1 miesiąca	7 825	8 511
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12 989	8 254
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	322	248
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0	0
powyżej 1 roku	0	0
należności przeterminowane	2 547	1 424
Należności razem (brutto)	23 683	18 437
odpis aktualizujący wartość należności	(321)	(142)
Należności z tytułu dostaw i usług razem(netto)	23 362	18 295

Należności z tytułu dostaw, robót i usług przeterminowane z podziałem na należności nie spłacone w okresie:	31.12.2017	31.12.2016
do 1 miesiąca	1 944	971
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	300	293
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3	49
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	158	35
powyżej 1 roku	142	76
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane razem (brutto)	2 547	1 424
Odpis aktualizujący należności	(321)	(142)

Tytuł należności	Należności przeterminowane do 180 dni	Należności przeterminowane powyżej 180 dni	Odpisy aktualizujące	Należności przeterminowane nie objęte odpisem
Należności z tytułu dostaw i usług	2 247	300	(321)	2 226
Należności zasądzone wyrokiem sądowym	0	0	0	0
Należności dochodzone na drodze sądowej	0	0	0	0
Pozostałe należności	0	0	0	0
Razem:	2 247	300	(321)	2 226

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 60-90-dniowy termin płatności. Jednakże dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany jest na podstawie indywidualnych umów.

Spółka stosuje politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług poprzez monitoring i ocenę kondycji finansowej odbiorców, ustalenie limitów kredytowych oraz ubezpieczenie należności, które są objęte kredytem kupieckim.

Zdaniem Zarządu, dzięki powyższemu rozwiązaniu nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony rezerwą na nieściągalne należności.

Jednostka stara się dywersyfikować odbiorców swoich produktów i towarów. Relpol poza kilkoma większymi partnerami handlowymi posiada znaczną grupę mniejszych klientów rozproszonych w kraju i w Europie. Poza UE oferta grupy trafia do odbiorców w Azji, Ameryce Północnej, Ameryce Południowej i w Afryce.

Pomimo takiego rozproszenia Spółka ma dwóch dużych odbiorców, których udział na dzień 31.12.2017 r. stanowił 35,0% salda należności z tytułu dostaw i usług (na dzień 31.12.2016 r. było to odpowiednio 23,3%). Pomimo koncentracji ryzyka z tego tytułu oraz po analizie danych historycznych wynikających z wieloletniej współpracy a także stosowanych zabezpieczeń (ubezpieczenia należności), zdaniem Zarządu spółki, ryzyko to nie jest duże.

Koncentracja klientów	31.12.2017		31.12.2016	
	Wartość należności	Wartość należności zabezpieczonych	Wartość należności	Wartość należności zabezpieczonych
klient A	4 941	4 000	3 048	3 048
klient B	3 359	3 359	1 263	1 263
pozostali	15 383	13 217	14 126	11 616
Ogółem	23 683	20 576	18 437	15 927

Należności z tytułu dostaw oraz pozostałe należności zostały zaprezentowane w bilansie w wartości nominalnej skorygowanej o odpisy aktualizacyjne związane z utratą ich wartości. Zarząd Relpol S.A. uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu:	142	131
- rozwiązanie odpisu	(14)	(20)
- wykorzystanie odpisu	0	0
- utworzenie odpisu	193	31
Stan na koniec okresu	321	142

Należności podlegają aktualizacji wyceny poprzez tworzenie odpisów aktualizujących, przy czym odpisy te tworzone są z uwzględnieniem stopnia ryzyka oraz z oceną stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności na podstawie analizy danych historycznych dotyczących ściągalsności należności bądź na podstawie struktur wiekowych sald należności. Zarząd nie stwierdza zagrożenia spłaty należności nie objętych odpisami aktualizacyjnymi w związku z tym, że na dzień publikacji sprawozdania znaczna większość należności przeterminowanych w okresie od 1 - 6 miesięcy została uregulowana.

16. Pozostałe należności krótko i długoterminowe

NOTA NR 16

Należności długoterminowe pozostałe	31.12.2017	31.12.2016
Należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności od jednostek pozostałych	87	161
Odpis aktualizujący	0	0
Należności długoterminowe netto	87	161

Zmiana stanu należności długoterminowych	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	161	164
Zwiększenia	0	0
Zmniejszenia	(74)	(3)
Odpis aktualizujący	0	0
Stan na koniec okresu	87	161

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności długoterminowych	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	0	0
Zwiększenia	0	0
Zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

Należności długoterminowe	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa	Wartość	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa
Należności wymagalne w ciągu 2 lat od dnia bilansowego	87	0	87	161	0	161
Należności wymagalne od 2 do 5 lat od dnia bilansowego	0	0	0	0	0	0
Należności wymagalne powyżej 5 lat od dnia bilansowego	0	0	0	0	0	0
Razem należności długoterminowe	87	0	87	161	0	161

Należności krótkoterminowe pozostałe	31.12.2017	31.12.2016
Należności budżetowe	1 555	571
Należności krótkoterminowe z tytułu sprzedaży udziałów	8	9
Należności z tytułu zaliczek i kaucji	61	46
Zaliczki na dostawy	211	306
Inne	0	481
Razem pozostałe należności brutto	1 835	1 413
Odpis aktualizujący	0	0
Razem pozostałe należności netto	1 835	1 413
<i>w tym od jednostek powiązanych</i>	<i>0</i>	<i>480</i>

Zmiana stanu odpisów aktualizujących pozostałych należności	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	0	0
Zwiększenia	0	0
Zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

17. Środki pieniężne

NOTA NR 17

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w kasie	50	32
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	434	2 937
Lokaty krótkoterminowe	0	900
Razem środki pieniężne	484	3 869

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31.12.2017 r. wynosi 484 tys. zł (na 31.12.2016 r. 3.869 tys. zł).

Koncentracja środków pieniężnych	31.12.2017	31.12.2016
Bank A	166	1 980
Bank B	121	1 637
Bank C	20	210
Bank D	45	10
Bank E	82	0
Środki pieniężne w kasie	50	32
Razem środki pieniężne	484	3 869

Poniższa tabela przedstawia zmiany zobowiązań spółki z tytułu działalności finansowej, w tym zarówno zmiany pieniężne jak i niepieniężne.

Uzgodnienie zobowiązań wynikających z działalności finansowej	Zobowiązania finansowe do jednostek powiązanych	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające z tytułu działalności finansowej	Zobowiązania z tytułu działalności finansowej razem
Kwota pozostała do spłaty na dzień 01.01.2017	1 265	8 653	0	9 918
Przepływy pieniężne netto:	-870	1 290	0	420
- z działalności finansowej	0	-406	0	-406
- z działalności operacyjnej	-870	1 696	0	826
Zmiany bezgotówkowe:	-31	-115	0	-146
- zysk/strata z tytułu różnic kursowych	-31	-115	0	-146
Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2017	364	9 828	0	10 192

18. Rozliczenia międzyokresowe

NOTA NR 18

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	31.12.2017	31.12.2016
Czynne rozliczenia międzyokresowe:		
- ubezpieczenia majątku	163	149
- prenumeraty	12	10
- targi	15	16
- inne	214	176
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe razem	404	351

Przychody przyszłych okresów	31.12.2017	31.12.2016
Przychody przyszłych okresów:		
- długoterminowe	0	0
- krótkoterminowe	85	0
Razem przychody przyszłych okresów	85	0

19. Kapitały własne

NOTA NR 19

Kapitał podstawowy

Seria	rodzaj akcji	rodzaj uprzywilejowania	rodzaj ograniczenia praw z akcji	liczba akcji	wartość emisji wg wart. nominalnej	sposób pokrycia kapitału	data rejestracji	prawo do dywidendy (od daty)
A	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	360 300	1 802	opłacony	29.03.1991	01.04.1991
B	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	240 200	1 201	opłacony	20.01.1995	01.10.1995
C	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	254 605	1 273	opłacony	27.11.1995	01.10.1995
D	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	18 458	92	opłacony	20.07.2006	01.01.2006
E	na okaziciela	zwykłe	nieograniczone	8 735 630	43 678	opłacony	28.02.2008	01.01.2008
Razem				9 609 193	48 046			

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną 5 zł i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne. Akcje wszystkich serii mają jednakowe prawa do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze	stan na: 18.04.2018 ilość	stan na: 18.04.2018 %	stan na: 31.12.2017 ilość	stan na: 31.12.2017 %	stan na: 31.12.2016 ilość	stan na: 31.12.2016 %
Ambroziak Adam	3 171 000	33,00%	3 171 000	33,00%	3 171 000	33,00%
Osiński Piotr	608 943	6,34%	608 943	6,34%	608 943	6,34%
Altus TFI S.A.	2 027 358	21,10%	2 027 358	21,10%	2 147 995	22,35%
Rockbridge TFI S.A.	959 772	9,99%	959 772	9,99%	959 772	9,99%
Raiffeisen TFI S.A.	569 467	5,93%	569 467	5,93%	bd	bd
Pozostali	2 272 653	23,64%	2 272 653	23,64%	2 721 483	28,32%
Razem	9 609 193	100,00%	9 609 193	100,00%	9 609 193	100,00%

Wśród akcjonariuszy nie ma posiadaczy papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do emitenta. Wszystkie wyemitowane przez Relpol akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Każdej akcji odpowiada jeden głos na WZA.

Zgodnie ze statutem spółki nie występują żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności papierów wartościowych. Nie ma również statutowych ograniczeń co do wykonywania prawa głosu przypadającego wyemitowanym akcjom.

Kapitał zapasowy	31.12.2017	31.12.2016
1/3 kapitału akcyjnego	17 899	15 576
Utworzony zgodnie ze statutem/umową, ponad wymaganą ustawowo wartość	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	83	83
Razem kapitał zapasowy	17 982	15 659

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2017	31.12.2016
Z tytułu ustawowej aktualizacji środków trwałych	1 162	1 162
Wycena zysków/ strat aktuarialnych	-1 017	-563
Odroczony podatek dochodowy	193	107
Razem kapitał z aktualizacji wyceny	338	706

20. Rezerwy

NOTA NR 20

Rezerwa na świadczenia pracownicze	31.12.2017	31.12.2016
<i>Rezerwa na odprawy emerytalne</i>		
Stan na początek okresu	1 782	1 273
Utworzenie rezerwy	103	79
Zysk/strata aktuarialna	454	576
Koszty wypłaconych świadczeń	344	146
Rozwiązanie rezerwy	0	0
Stan rezerwy na odprawy emerytalne na koniec okresu	1 995	1 782
w tym krótkoterminowe	407	142

Założenia aktuarialne	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskontowa w %	3,00	3,50
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w %	1,00	1,00

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta oraz prognozowany wzrost wynagrodzeń. Niżej

przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych:

- przy zmianie stopy dyskonta o 0,25 punktów procentowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 23 tys. zł (wzrośnie o 24 tys. zł),
- przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 0,25 punktu procentowego zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 24 tys. (zmniejszy się o 23 tys. zł).

Szczegółowe polityki rachunkowości w odniesieniu do świadczeń pracowniczych opisano w punkcie "Zasady wyceny". Na podstawie wyceny dokonanej przy założeniach aktuarialnych spółka tworzy rezerwy na odpisy emerytalne.

Zmiana stanu pozostałych rezerw według tytułów	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy*		
Stan rezerwy na koniec okresu	1 736	1 672
w tym krótkoterminowe	0	0

* szczegóły przedstawiono w nocie nr 6

Rezerwy pozostałe

Stan na początek okresu	886	1 074
Utworzenie rezerwy	1 478	2 548
Koszty wypłaconych świadczeń	(542)	(728)
Rozwiązanie rezerwy	(910)	(2 008)
Stan rezerwy na koniec okresu	912	886
w tym krótkoterminowe	912	1 202

Stan odpisów aktualizujących aktywa Spółki w 2017 r.

Treść	Stan na 01.01.2017 r.	Obroty w 2017r.			Stan na 31.12.2017 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Odpis akt. wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 567	200	0	200	2 567
II. Odpis aktualizujący należności długoterminowe	0	0	0	0	0
III. Odpis akt. długoterminowe aktywa - udziały w podmiotach powiązanych	1 459	419	0	0	1 040
IV. Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 173	43	33	289	1 386
V. Odpis akt. należności z tyt. dostaw	142	14	0	193	321
VI. Odpis aktualizujący inne należności	0	0	0	0	0
VII. Odpis aktualizujący należności dochodzone na drodze sądowej	0	0	0	0	0
VIII. Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	267	30	144	4	97
Razem	5 608	706	177	686	5 411

Stan rezerw w 2017 r.

Treść	Stan na 01.01.2017	Obroty w 2017 r.			Stan na 31.12.2017
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 782	0	344	557	1 995
II. Pozostałe rezerwy (w tym na przyszłe zobowiązania) w tym:	886	910	542	1 478	912
- na urlopy wypoczynkowe	511	806	0	915	620
- pozostałe (wynagrodzenie, audyt)	375	104	542	563	292
Razem	2 668	910	886	2 035	2 907

Stan odpisów aktualizujących aktywa Spółki w 2016 r.

Treść	Stan na 01.01.2016 r.	Obroty w 2016r.			Stan na 31.12.2016 r.
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Odpis akt. wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	2 192	0	0	375	2 567
II. Odpis aktualizujący należności długoterminowe	0	0	0	0	0
III. Odpis akt. długoterminowe aktywa - udziały w podmiotach powiązanych	1 459	0	0	0	1 459
IV. Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 171	73	214	289	1 173
V. Odpis akt. należności z tyt. dostaw	131	26	0	37	142
VI. Odpis aktualizujący inne należności	0	0	0	0	0
VII. Odpis aktualizujący należności dochodzone na drodze sądowej	0	0	0	0	0
VIII. Odpis aktualizujący krótkoterminowe aktywa finansowe	249	28	0	46	267
Razem	5 202	127	214	747	5 608

Stan rezerw w 2016 r.

Treść	Stan na 01.01.2016	Obroty w 2016 r.			Stan na 31.12.2016
		Rozwiązano	Wykorzystano	Utworzono	
I. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 273	0	146	655	1 782
II. Pozostałe rezerwy (w tym na przyszłe zobowiązania) w tym:	1 074	856	1 871	2 539	886
- na urlopy wypoczynkowe	491	818	0	838	511
- pozostałe (wynagrodzenie, audyt)	583	38	1 871	1 701	375
Razem	2 347	856	2 017	3 194	2 668

Informacja o aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	31.12.2017	31.12.2016
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 465	1 322
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 201	2 994
<u>Odroczony podatek dochodowy persaldo</u>	-1 736	-1 672

Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem.

21. Kredyty i pożyczki

NOTA NR 21

Oprocentowane kredyty i pożyczki	waluta	efektywna stopa %	termin spłaty	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe					
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,10%	28.06.2019	282	847
mBank - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,35%	30.03.2018	0	307
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe				282	1 154
Krótkoterminowe					
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny	PLN	WIBOR 1M+0,8%	14.09.2018	1 153	0
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny	USD	LIBOR 1M+1,25%	14.09.2018	177	0
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,1%	28.06.2019	566	565
mBank - inwestycyjny	PLN	WIBOR 1M+1,35%	30.03.2018	307	1 485
BGŻBNP - odnawialny	PLN	WIBOR 3M+0,6%	21.03.2019	313	0
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe				2 516	2 050
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe				2 798	3 204

Otrzymane limity kredytów i pożyczek według umów	waluta	31.12.2017		31.12.2016	
		limit	wykorzystanie	limit	wykorzystanie
Raiffeisen Bank Polska - odnawialny	PLN	2 500	1 330	5 000	0
Raiffeisen Bank Polska - inwestycyjny	PLN	3 000	848	3 000	1 412
mBank - inwestycyjny	PLN	6 804	307	6 804	1 792
BGŻBNP - odnawialny	PLN	2 500	313	0	0
Razem		14 804	2 798	17 804	3 204

Celem rozproszenia ryzyka finansowego i uniezależnienia zabezpieczenia płynności bieżącej od jednego podmiotu, w marcu 2017 spółka podpisała z Raiffeisen Bank Polska S.A. aneks do umowy zmniejszający limit wierzytelności w rachunku bieżącym z 5,0 mln. zł do 2,5 mln. zł i zawarła umowę na kredyt obrotowy w BGŻ BNP PARIBAS Polska SA, z limitem 2,5 mln zł.

22. Leasing finansowy

NOTA NR 22

Część środków trwałych z grupy maszyn i urządzeń produkcyjnych nabyta została w formie leasingu finansowego z opcją zakupu. Pierwotnie środki trwale nabywane były z własnych środków obrotowych, następnie odsprzedawano je firmom leasingowym i odkupowano je w formie leasingu.

Zobowiązania z tytułu leasingu					
Nazwa leasingodawcy/przedmiot umowy	data zawarcia umowy	wartość początkowa środka trwałego	okres na który zawarto umowę	waluta umowy	zobowiązanie z tytułu leasingu na 31.12.2017 r.
GETIN Leasing / sprzęt komputerowy / środki transportu	2011-2014	112	3-4 lata	PLN	30
PKO Leasing / środki transportu / maszyny produkcyjne	2013-2014	1 121	3-4 lata	PLN	464
BZ WBK FINANSE & LEASING SA/ maszyna produkcyjna	2014-2019	45	5 lat	PLN	13
BANK BGŻ BNP PARIBAS S.A./sprzęt komputerowy	2015-2018	367	3 lata	PLN	23
Millennium Leasing sp. z o.o./ środki transportu	2017	259	3 lata	PLN	188
Razem		1 904			718
w tym:					
- zobowiązanie krótkoterminowe					347
- zobowiązanie długoterminowe					371

Po wygaśnięciu umów leasingu z upływem okresów na jakie zostały zawarte, przysługiwać będzie spółce prawo do zakupu przedmiotu leasingu za cenę w wysokości wartości końcowej. Spółka użytkuje środki trwale nabyte w formie leasingu finansowego o wartości 1.904 tys. zł nabyte w okresie 2011-2017 r. Umowy zostały zawarte na okres 36-60 miesięcy. Zabezpieczeniem wykonania zobowiązań są deklaracje wekslowe.

Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	31.12.2017	31.12.2016
Płatne do 1 roku	347	481
Płatne od 1 roku do 5 lat	371	562
Płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	718	1 043

Wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	31.12.2017	31.12.2016
Płatne do 1 roku	357	495
Płatne od 1 roku do 5 lat	375	568
Płatne powyżej 5 lat	0	0
Wartość przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu finansowego	732	1 063
Przyszłe obciążenia finansowe	(14)	(20)
Wartość bieżących opłat z tytułu leasingu finansowego	718	1 043

23. Zobowiązania handlowe

NOTA NR 23

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	31.12.2017	31.12.2016
Wobec jednostek powiązanych	364	1 265
-do 12 miesięcy	364	1 265
-powyżej 12 miesięcy	0	0
Wobec jednostek pozostałych	7 030	5 449
-do 12 miesięcy	7 030	5 449
-powyżej 12 miesięcy	0	0
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 394	6 714

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nie oprocentowane i zazwyczaj rozliczane są w terminach 40 -dniowych.

24. Inne zobowiązania długo i krótkoterminowe

NOTA NR 24

Pozostałe zobowiązania	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe	29	0
Zobowiązania z tytułu zakupu maszyn i urządzeń	0	0
Krótkoterminowe	4 296	4 126
Zobowiązania z tytułu zakupu maszyn i urządzeń	700	59
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych:	1 862	2 041
- podatek dochodowy od osób prawnych	0	0
- podatek dochodowy od osób fizycznych	389	411
- podatek VAT	1	51
- podatek z tytułu ubezpieczeń społecznych	1 445	1 574
- inne	27	5
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	1 542	1 807
Zobowiązania wobec ZFŚS	2	32
Inne zobowiązania wobec pracowników	66	66
Inne zobowiązania	124	121

25. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

Na dzień 31.12.2017 roku łączna wartość zgłoszonych przez spółkę wierzytelności w ramach toczących się postępowań sądowych i egzekucyjnych wynosiła 35,7 tys. zł.

Przeciwko spółce nie toczą się żadne postępowania.

Poręczenia

Poręczenia na 31.12.2017 i 31.12.2016 roku nie występują.

26. Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe klasyfikowane do pozostałych kategorii instrumentów finansowych:

- Wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych (poza kategorią aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wyłączonych z zakresu MSR 39, o czym mowa poniżej) na dzień 31.12.2017 roku oraz 31.12.2016 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny,
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Z powyższych względów wartość godziwa wspomnianych instrumentów w powyższych tabelach została ujawniona w wysokości wartości bilansowej.

- Spółka nie ujawnia wartości godziwej dla udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Spółka nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy są one wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Podobnie, udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz współzależnych (wspólnych przedsięwzięciach)

- aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39 są również wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa 31.12.2017	Wartość godziwa 31.12.2017	Wartość bilansowa 31.12.2016	Wartość godziwa 31.12.2016
1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0
3. Pożyczki i należności	23 449	23 449	19 968	19 968
Należności długoterminowe	87	87	161	161
Należności z tytułu dostaw i usług	23 362	23 362	19 807	19 807
4. Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	385	0	385	0
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	385	0	385	0
5. Środki pieniężne i ekwiwalenty	3 869	3 869	3 869	3 869
Aktywa trwałe	472	87	546	161
Należności długoterminowe	87	87	161	161
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	385	0	385	0
Aktywa obrotowe	23 846	23 846	22 164	22 164
Należności z tytułu dostaw i usług	23 362	23 362	18 295	18 295
Środki pieniężne	484	484	3 869	3 869
Pożyczki udzielone	0	0	0	0
Razem aktywa finansowe	4 318	23 933	22 710	22 325

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa 31.12.2017	Wartość godziwa 31.12.2017	Wartość bilansowa 31.12.2016	Wartość godziwa 31.12.2016
1. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	0	0	0	0
2. Zobowiązanie finansowe wycenione wg zamortyzowanego kosztu	10 192	10 192	9 918	9 918
Kredyty i pożyczki	2 798	2 798	3 204	3 204
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 394	7 394	6 714	6 714
3. Zobowiązanie z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	718	718	1 043	1 043
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	718	718	1 043	1 043
4. Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	0	0	0	0
Zobowiązania długoterminowe	0	653	1 716	1 716
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	371	371	562	562
Kredyty i pożyczki	282	282	1 154	1 154
Zobowiązania krótkoterminowe	10 257	10 257	9 245	9 245
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	347	347	481	481
Kredyty i pożyczki	2 516	2 516	2 050	2 050
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 394	7 394	6 714	6 714
Razem zobowiązania finansowe	10 910	10 910	10 961	10 961

Ustalenie wartości godziwej

Jednostka dokonuje wyceny wartości godziwej posługując się następującą hierarchią:

- ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- dane wejściowe inne, niż notowane ceny poziomu 1, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania. Jeśli składnik aktywów lub zobowiązanie ma określony okres życia, dane wejściowe muszą być możliwe do zaobserwowania zasadniczo przez cały ten okres.
- dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania. Zastosowane założenia muszą odzwierciedlać te, które byłyby zastosowane przez uczestników rynku, włączając ryzyko.

Na dzień 31.12.2017 i 31.12.2016 Spółka nie posiadała instrumentów pochodnych.

Charakterystykę ryzyka finansowego przedstawiono w sprawozdaniu z działalności spółki i grupy kapitałowej.

27. Opis czynników i zdarzeń, szczególnie o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki spółki

Nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które nie zostały opisane z sprawozdaniu finansowym, informacji dodatkowej lub Sprawozdaniu z działalności, a które miałyby wpływ na osiągnięte wyniki finansowe.

28. Informacje o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdania finansowego.

Rada Nadzorcza spółki w dniu 1 grudnia 2016 r. podjęła uchwałę o wyborze audytora do przeglądu półrocznego i badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki za rok 2017. Rada Nadzorcza wybrała spółkę Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w Warszawie, wpisaną na listę podmiotów posiadających uprawnienia do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. Od dnia 18 marca 2018 roku spółka działa pod firmą Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.

Wybór podmiotu do badania sprawozdania finansowego dokonany został zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisano umowę na przeprowadzenie przeglądu półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz na przeprowadzenie badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania za rok 2017. Wynagrodzenie za usługę ustalono w wysokości 59.000 zł netto oraz zwrot kosztów przejazdów, przesyłek, noclegów i diet. Relpol korzystał z usług audytorskich Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. w latach ubiegłych.

29. Podmioty powiązane

Wykaz spółek grupy kapitałowej na dzień 31.12.2017 r.

Nazwa spółki	siedziba	przedmiot działalności	charakter powiązania	Udział Relpol S.A. w głosach i kapitale	data objęcia kontroli/ znacznego wpływu
Relpol -Altera Sp. z o.o.	Kijów, Ukraina	Handel i produkcja	zależna	51,0%	2004-05-13
DP Relpol -Altera Sp. z o.o.	Czerniachów , Ukraina	Produkcja	zależna	100,0%	2007-09-06
Relpol -M j.v	Mińsk, Białoruś	Handel	zależna	80,0%	1997-02-26
Relpol -Eltim ZAO	Sankt-Petersburg, Rosja	Handel	zależna	60,0%	1998-07-09
Relpol Elektronik Sp. z o.o.	Mirostowice, Polska	Produkcja	zależna	100,0%	2007-06-27

Transakcje z podmiotami powiązаныmi w 2017 r. i 2016 r.

Nazwa podmiotu	Sprzedaż podmiotom powiązany		Zakupy od podmiotów powiązanych		Dywidendy		Należności z tytułu dostaw i usług		Pozostałe należności		Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		Pozostałe zobowiązania	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Relpol-Altera	0	0	0	0	0	0	0	0	100	267	0	0	0	0
DP Relpol														
Altera	107	343	3 032	3 256	0	439	0	19	0	480	254	194	0	0
Relpol-M j.v	378	471	0	0	0	0	63	0	0	0	0	0	0	0
Relpol-Eltim	1 482	2 032	0	0	73	300	158	244	0	0	0	0	0	0
Relpol														
Elektronik	0	0	2 897	3 358	0	0	0	0	0	0	110	0	0	0
Razem	1 967	2 846	5 929	6 614	73	739	221	263	100	747	364	194	0	0

Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych. Nie udzielono i nie otrzymano żadnych gwarancji. W okresie obrotowym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązanyimi.

30. Zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły po dniu bilansowym inne zdarzenia, które byłyby istotne i nie zostałyby opisane w sprawozdaniu finansowym.

31. Wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści wynikających z programów motywacyjnych i premiovych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych władzom Spółki

Dane za rok 2017	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	Pozostałe świadczenia długoterminowe	Świadczenia w postaci akcji
Członkowie Zarządu w tym:	786 484	-	-	-	-
Rafał Gulka - Prezes Zarządu	464 398	-	-	-	-
Sławomir Bialik – Wiceprezes Zarządu od 01.06.2017	184 800	-	-	-	-
Mariusz Matejczyk – Członek Zarządu od 01.06.2017-31.10.2017	137 286	-	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej w tym:	233 999	-	-	-	-
Adam Ambroziak*	138 000	-	-	-	-
Rafał Mania do 12.10.2017	18 727	-	-	-	-
Piotr Osiński	24 000	-	-	-	-
Agnieszka Trompka	24 000	-	-	-	-
Zbigniew Derdziuk	24 000	-	-	-	-
Dariusz Daniluk od 12.10.2017	5 272	-	-	-	-
Ogółem wynagrodzenie władz spółki	1 020 483	-	-	-	-

* W tym wynagrodzenie za wykonywanie czynności członka zarządu od 01.01.2017 do 31.05.2017 r.

Dane za rok 2016	Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Świadczenia z tyt. rozwiązania stosunku pracy	Pozostałe świadczenia długoterminowe	Świadczenia w postaci akcji
Członkowie Zarządu w tym:	1 202 801	-	-	-	-
Rafał Gulka - Prezes Zarządu	735 910	-	-	-	-
Tomasz Grabczan - Wiceprezes Zarządu	466 891	-	-	-	-
Członkowie Rady Nadzorczej w tym:	154 270	-	-	-	-
Adam Ambroziak*	58 272	-	-	-	-
Rafał Mania	24 000	-	-	-	-
Piotr Osiński	24 000	-	-	-	-
Agnieszka Trompka	12 454	-	-	-	-
Zbigniew Derdziuk	12 454	-	-	-	-
Joanna Boćkowska	11 545	-	-	-	-
Marek Wójcikowski	11 545	-	-	-	-
Ogółem wynagrodzenie władz spółki	1 357 071	-	-	-	-

* W tym wynagrodzenie za wykonywanie czynności członka zarządu w grudniu 2016 r.

W spółce nie ma wdrożonych żadnych programów motywacyjnych płatnych w akcjach. Nie występują również zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze w stosunku do byłych osób zarządzających i nadzorujących.

32. Pożyczki udzielone władzom spółki

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. nie było udzielonych pożyczek dla Zarządu i Rady Nadzorczej oraz członków ich rodzin.

33. Przeciętne zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Relpol S.A. w 2017 r. wzrosło o 11 osób, z 464 osób w 2016 r. do 475 osób w 2017 r. Wynika to z płynności regulowania stanu zatrudnienia w zależności od potrzeb produkcyjnych. Spółka korzystała również z przeszkolonych pracowników w ramach outsourcingu. Średnio w 2017 r. w ten sposób pracę świadczyły 43 osoby, a w 2016 roku 53.

34. Kursy zamknięcia dla pozycji pieniężnych wyrażonych w walutach obcych

Na dzień bilansowy pozycje wyrażone w walutach obcych przeliczono po poniższych kursach.

Nazwa waluty	Kod waluty	Kurs do wyceny aktywów i pasywów na 31.12.2017	Kurs do wyceny aktywów i pasywów na 31.12.2016
dolar amerykański	1 USD	3,4813	4,1793
euro	1 EUR	4,1709	4,4240
funt szterling	1 GBP	4,7001	5,1445
rubel rosyjski	1 RUB	0,0604	0,0680

35. Sytuacja finansowa spółek zależnych

Sytuacja finansowa spółek zależnych oraz perspektywy dalszej działalności są stabilne, chociaż wyniki tych spółek osiągnięte w 2017 roku są słabsze niż w roku 2016.

W przeszłości najlepiej radziła sobie spółka Relpol Eltim z siedzibą w Sankt Petersburgu. Ze względu na ograniczenie popytu i trudną sytuację gospodarczą w Rosji dynamika sprzedaży tej spółki spada. Jednakże spółka ta nadal regularnie wypracowuje zyski i co roku wypłaca dywidendę. Przy przychodach ze sprzedaży w wysokości 9.448 tys. zł osiągnęła ona 175 tys. zł zysku netto.

Spółka Relpol Elektronik, produkująca na zlecenie Relpol S.A. osiągnęła w 2017 r. 2.867 tys. zł przychodów ze sprzedaży ponosząc stratę w wysokości 263 tys. zł.

DP Relpol Altera na Ukrainie w roku 2017 osiągnęła przychody w wysokości 2.963 zł ponosząc 240 tys. zł straty netto. Sytuacja polityczna i ekonomiczna na Ukrainie nie stanowi zagrożenia dla działalności tej spółki i grupy kapitałowej.

Produkcja i wymiana handlowa ze spółkami na Ukrainie i w Rosji odbywa się bez zakłóceń. Zarząd jednostki dominującej obserwuje sytuację, szacuje ewentualne ryzyko i ocenia, że aktualnie nie ma powodów do niepokoju.

Stabilna sytuacja jest również w małej białoruskiej spółce Relpol M. W 2017 r. osiągnęła ona przechody ze sprzedaży w wysokości ok. 567 tys. zł ponosząc 12 tys. zł straty netto.

W ograniczonym zakresie prowadzi działalność spółka Relpol Altera na Ukrainie. Jej głównym źródłem dochodów jest wynajem nieruchomości produkcyjnej. W 2017 r. osiągnęła ona przechody ze sprzedaży w wysokości 70 tys. zł wypracowując 18,8 tys. zł zysku netto.

36. Wskazanie różnicy wyniku netto za 2017 r. pomiędzy sprawozdaniem rocznym a sprawozdaniem za czwarty kwartał 2017 r.

Spółka odstąpiła od publikacji sprawozdania za czwarty kwartał 2017 r. Zysk za rok 2017 jest zgodny z oczekiwaniami.

37. Wskazanie czynników, które w ocenie emitenta będą miały wpływ na osiągnięte przez niego wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

Największy wpływ na osiągnięte przez spółkę wyniki finansowe, co najmniej w perspektywie kolejnego kwartału, będą miały czynniki makroekonomiczne, niezależne od spółki oraz czynniki wewnętrzne.

Wśród czynników zewnętrznych możemy wyróżnić:

- wysokość i wahania kursu walut,
- koniunktura gospodarcza w kraju i zagranicą,
- kształtowanie się cen na rynku surowców (miedź, srebro, złoto, ropa),
- poziom nakładów na inwestycje w kraju i zagranicą,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- rozwój branży fotowoltaicznej,
- poziom zapotrzebowania na systemy ochrony radiologicznej.

Wśród czynników wewnętrznych zależnych od spółki podstawowe znaczenie ma:

- realizacja zaplanowanej sprzedaży,
- realizacja podpisanych kontraktów handlowych,
- obłożenie linii produkcyjnych,
- dostosowanie poziomu kosztów do aktualnej koniunktury na rynku,
- zwiększenie udziałów rynkowych w oparciu o posiadaną ofertę produktową,
- pozyskanie nowych klientów na obecnych i nowych rynkach zbytu,
- racjonalizacja oferty towarów handlowych,
- pozyskanie nowych klientów dla CZIP-a Pro,
- pozyskanie nowych klientów na przekaźnik solar do inwerterów solarnych,
- poprawa rentowności wyrobów,
- montaż systemów do ochrony radiologicznej, zgodnie z harmonogramem wygranych przetargów,
- finalizacja zmian w strukturze grupy kapitałowej.

V. STOSOWANE ZASADY POLITYKI RACHUNKOWOŚCI

1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa. Pomimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa spółki na temat bieżącej działalności i przyszłych zdarzeń, to i tak mogą się one różnić od rzeczywiście uzyskanych wyników. Spółka podczas sporządzania sprawozdania finansowego dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe, jak i na ujętą w nim informację uzupełniającą. Szacunki i założenia, które przyjmuje Spółka do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach.

Założenia, co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, których nie można jednocześnie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Spółka uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na koniec okresu sprawozdawczego. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Dokonywane przez Spółkę szacunki i założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, jeżeli korekty dotyczą tylko tego danego okresu. Natomiast, jeżeli korekty wpływają zarówno na okres, w którym dokonano zmiany, jak i na przyszłe okresy są one rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany oraz w okresach przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym, dla których Spółka dokonuje oszacowań:

Okres użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych

Zarząd Spółki dokonuje corocznej weryfikacji wartości końcowej, metody amortyzacji oraz okresów użytkowania środków trwałych podlegających amortyzacji uwzględniając następujące przesłanki:

- oczekiwane zużycie fizyczne szacowane w oparciu o dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywność wykorzystania, itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych lub rynkowych,
- prawne i inne ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów,
- oczekiwane wykorzystanie składnika aktywów oceniane na podstawie oczekiwanej zdolności produkcyjnej lub wielkości produkcji,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

Zarząd ocenia, iż okresy użytkowania aktywów przyjęte przez Spółkę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości.

W przypadku zmiany długości okresu użytkowania o +/- 10 lat dla składników majątkowych podlegających amortyzacji, z grupy budynków i budowli, wpływ na wynik finansowy wyniósłby na dzień 31.12.2017 odpowiednio: zmniejszenie amortyzacji o 94 tys. zł lub zwiększenie kosztów amortyzacji o 184 tys. zł (na dzień 31.12.2016 było to również: zmniejszenie kosztów amortyzacji o 104 tys. zł lub zwiększenie o 168 tys. zł).

Klasyfikacja umów leasingu, w których spółka występuje jako leasingobiorca

Relpol występuje jako strona umów leasingu. Każda z podpisanych umów leasingu analizowana jest pod kątem ryzyka i korzyści wynikających z tytułu korzystania z aktywów nabytych w ramach umowy i w zależności od jej oceny zgodnie z wymogami MSSF zostaje sklasyfikowana jako umowa leasingu operacyjnego lub finansowego. Wartość podpisanych umów leasingowych na dzień 31.12.2017 wyniosła 4.003 tys. zł a na 31.12.2016 była to kwota 3.820 tys. zł.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego spółka wycenia się przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według dostępnych informacji będą stosowane na moment zrealizowania aktywów lub zobowiązań, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego. Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2017 wynosiła 1.465 tys. zł (na 31.12.2016 była to wartość 1.322 tys. zł), rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2017 roku wynosiła 3.201 tys. zł a na 31.12.2015 odpowiednio 2.994 tys. zł. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem.

Rezerwa na świadczenie emerytalne i rentowe

Rezerwę na odprawy emerytalne i rentowe tworzona jest odrębnie dla każdego pracownika przez niezależnego aktuarium. Podstawę do wyznaczania wartości rezerw na świadczenia pracownicze stanowią regulacje wewnętrzne. Wycena rezerw na świadczenia pracownicze dokonywana jest z zastosowaniem technik i założeń aktuarialnych i ich wartość na dzień 31.12.2017 roku wynosiła 1.995 tys. zł a na 31.12.2016 roku 1.782 tys. zł.

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obejmują stopę dyskonta 3,00% oraz prognozowany wzrost wynagrodzeń 1,00%. Niżej przedstawione analizy wrażliwości opracowano na podstawie prawdopodobnych zmian odpowiednich założeń występujących na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych:

- przy zmianie stopy dyskonta o 0,25 punktów procentowych wyższej (niższej) zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń zmniejszy się o 23 tys. zł (wzrośnie o 24 tys. zł),
- przy wzroście (spadku) wynagrodzeń o 0,25 punktu procentowego zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń wzrośnie o 24 tys. (zmniejszy się o 23 tys. zł).

2. Zasady wyceny

Aktywa trwałe

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują koszty prac rozwojowych, licencje i oprogramowanie komputerów. Koszty prac rozwojowych obejmują zarówno nakłady poniesione na nowe projekty rozwojowe, które spełniają kryteria uznania ich za składnik aktywów, jak i zakończone prace rozwojowe. Ujęcie prac rozwojowych jako wartości niematerialne następuje wtedy gdy uprawdopodobnione jest powodzenie projektu i ewidencjonowane są według rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia. Inne koszty prac rozwojowych oraz koszty badań nie kwalifikujące się do aktywowania w wartościach niematerialnych ujmowane są jako koszty danego okresu, w momencie ich poniesienia. Koszty prac rozwojowych uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat nie mogą być ujęte jako aktywa w późniejszym okresie.

Wszystkie aktywowane nakłady są następnie amortyzowane przez okres, przez jaki oczekuje się, iż będą generować przychód, rozpoczynając od momentu wdrożenia danego projektu.

W znaczącej większości koszty zakończonych prac rozwojowych umarzane są przez 5 lat.

Wycena oprogramowania komputerowego, które prawdopodobnie będzie generować korzyści ekonomiczne przewyższające koszty przez okres dłuższy niż rok, następuje wg cen nabycia a okres umarzania dla oprogramowania, którego wartość nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe wynosi 2 lata.

Prawo do licencji pakietu instalacyjnego systemu SAP R-3 i prawo do licencji programu płacowo-kadrowego amortyzowane jest w ciągu 5-10 lat.

Pozostałe wartości niematerialne umarzane są również w okresie od 5 do 10 lat.

Wartości niematerialne wykazywane są w wartości netto pomniejszonej o skumulowaną amortyzację i odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości.

Podstawę dokonywania odpisów umorzeniowych stanowi plan amortyzacji. Amortyzacja dokonywana jest metodą liniową. Nie później niż na koniec roku sprawozdawczego stosowane stawki amortyzacyjne podlegają weryfikacji i w razie stwierdzenia potrzeby dokonania korekty stosowanych stawek przeprowadza się ją w roku następnym. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości niematerialnych przeprowadzonej na każdy dzień bilansowy stwierdzono trwałą utratę wartości dokonuje się odpisów aktualizujących w ciężar straty. W przypadku stwierdzenia ustania przyczyn odpisów aktualizujących dokonuje się ich odwrócenia i zwiększa zysk.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowy aktywa trwałe obejmują środki trwałe, które przeznaczone są do realizacji działalności statutowych spółki i zgodnie z oczekiwaniami będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia. W przypadkach, kiedy poniesione wydatki

powodują, że wartość użytkowa środka trwałego po zakończeniu ulepszenia przewyższa wartość użytkową posiadaną przy przyjęciu do używania, wydatki te są kapitalizowane w wartości odpowiedniego środka trwałego. Spółka dotychczas nie aktywowała szacowanych kosztów demontażu i usunięcia składnika środków trwałych ze względu na ich nieistotność.

Środki trwałe są amortyzowane przez określony z góry okres ekonomicznego używania. W momencie likwidacji lub sprzedaży środków trwałych, wartość początkowa tych środków oraz dotychczasowe umorzenie są wyksięgowywane, a wynik likwidacji lub sprzedaży jest odnoszony w ciężar rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację i odpisy aktualizujące z tyt. trwałej utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową.

Stosowane okresy amortyzacji dla środków trwałych są następujące:

Budynki	40 lat
Budowle	10-25 lat
Maszyny i urządzenia z grupy 3-6, 8	2-20 lat
Środki transportu	2-10 lat

Środki trwałe o wartości, których nie wpływa istotnie na sprawozdanie finansowe oraz okresie użytkowania powyżej 1 roku podlegają odpisaniu jednorazowo w koszty, w miesiącu następnym po miesiącu przyjęcia ich do użytkowania.

Do celów bilansowych odpisów amortyzacyjnych dokonuje się drogą systematycznego planowego rozłożenia wartości początkowej środków trwałych na okres ich ekonomicznej użyteczności. Relpol wprowadził procedurę corocznej weryfikacji stawek amortyzacyjnych w kontekście okresu ekonomicznej użyteczności.

Przy określaniu okresu dalszego użytkowania środków trwałych uwzględnia się:

- liczbę zmian, na których pracuje środek trwały,
- tempo postępu techniczno – ekonomicznego,
- poniesione nakłady na remont i modernizację urządzeń,
- plan zakupów inwestycyjnych.

Odstąpiono od uwzględniania wartości rezydualnej przy ustalaniu stawek amortyzacyjnych, gdyż po dokonaniu weryfikacji ustalono, że jest ona nieznaczną (bliska zeru).

Wartość środków trwałych w budowie

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Inwestycje rozpoczęte nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

W przypadku stwierdzenia trwałej utraty wartości środków trwałych, wartości niematerialnych, środków trwałych w budowie, dokonuje się odpisów aktualizujących ich wartość.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt bieżącego okresu.

Inwestycje długoterminowe

Nieruchomości wyceniane są według ceny nabycia. Wartość początkową nieruchomości pomniejszają do jej wartości netto skumulowane odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Udziały długoterminowe w jednostkach podporządkowanych wykazywane są według ceny nabycia z uwzględnieniem trwałej utraty wartości.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe obejmują rozliczenia międzyokresowe, których okres rozliczenia rat kosztów przekracza 12 miesięcy.

Aktywa obrotowe

Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego obejmują: materiały, produkcję w toku, produkty gotowe i towary.

1. Zapasy materiałów wyceniane są wg średniej ważonej ceny nabycia a w przypadku importu, ceny zakupu powiększa się o obciążenia, o charakterze publiczno-prawnym. Cena nabycia składa się z ceny zakupu i kosztów zakupu, które dolicza się w momencie zakupu materiałów bezpośrednio do ceny zakupu. Średnioważona cena nabycia ulega zmianie przy kolejnych zakupach i wyliczana jest jako średnia ważona z zapasu istniejącego i nowo dokonanych zakupów.
2. Towary wyceniane są również wg średniej ważonej ruchomej ceny nabycia. Zasady ustalania ceny są identyczne jak przy zapasach materiałów.
3. Produkcja w toku została wyceniona wg rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem stopnia przetworzenia produktu w toku.
4. Wyroby gotowe zostały wycenione według technicznego kosztu wytworzenia z uwzględnieniem części stałych kosztów pośrednich produkcji, odpowiadają przeciętnemu poziomowi wykorzystania zdolności produkcyjnych. Na dzień bilansowy produkty gotowe wyceniane są wg rzeczywistego technicznego kosztu wytworzenia nie wyższego od ich cen sprzedaży netto.

Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe są to wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności oraz z pozostałych tytułów, wymagalnych w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Należności, których wymagalności jest powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego zaliczane są do aktywów trwałych.

Należności wykazywane są w wartości netto tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące ich wartość. Należności wycenione są w kwocie wymagającej zapłaty łącznie z odsetkami za zwłokę, w przypadku jeżeli wartość dyskonta nie jest istotna.

Należności podlegają aktualizacji wyceny poprzez tworzenie odpisów aktualizujących, przy czym odpisy te tworzone są z uwzględnieniem stopnia ryzyka oraz z oceną stopnia prawdopodobieństwa zapłaty należności na podstawie analizy danych historycznych dotyczących ściągальności należności bądź na podstawie struktur wiekowych sald należności.

Odpis aktualizujący wartość należności ujmowany jest ciężar przychodów lub kosztów.

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmują się w polskich złotych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Zrealizowane różnice kursowe powstałe pomiędzy dniem zaksięgowania i rozliczenia transakcji zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów danego okresu.

Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie, środki na rachunkach bankowych oraz inne aktywa pieniężne z terminem wykupu do 3 miesięcy. Środki pieniężne wycenione zostały wg wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunkach wykazywane są łącznie z odsetkami.

Odsetki te odnoszone są na dobro przychodów finansowych.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe obejmują czynne rozliczenia międzyokresowe, których okres rozliczenia rat kosztów nastąpi w okresie 12 miesięcy.

Rozliczenia międzyokresowe czynne między innymi obejmują:

- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych nie przekazany na rachunek bankowy,
- koszty prenumeraty dotyczące następnego roku obrachunkowego,
- koszty ubezpieczeń i inne dotyczące następnego roku obrachunkowego.

Kapitały własne

Kapitały wykazywane są w księgach z podziałem na ich rodzaje zgodnie ze Statutem oraz wpisem w Krajowym Rejestrze Sądowym:

- kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze Statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego w wartości nominalnej,
- kapitał zapasowy jest tworzony zgodnie ze Statutem na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia,

- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny stanowi różnicę pomiędzy wartością netto środków trwałych przed i po aktualizacji dokonywanej na podstawie stosownych przepisów oraz nadwyżkę z przeszacowania,

- akcje własne nabyte w celu umorzenia,

Różnice z ustawowych aktualizacji wyceny w momencie rozchodu lub likwidacji środka trwałego przenoszone są na kapitał zapasowy.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, których termin płatności przypada później niż rok od dnia bilansowego.

Zobowiązania te wykazywane są wg zamortyzowanego kosztów. W przypadku jeżeli wartość dyskonta jest nieistotna zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe zarówno krajowe jak i zagraniczne, wykazane zostały na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty jeżeli wartość dyskonta jest nieistotna.

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmują się w polskich złotych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Zrealizowane różnice kursowe powstałe pomiędzy dniem zaksięgowania i rozliczenia transakcji zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów danego okresu.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy w następstwie przeszłych zdarzeń powstaje obecne, możliwe do oszacowania zobowiązanie, które w przyszłości może prawdopodobnie spowodować wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu skorygowania do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Stan rezerw na dzień bilansowy obejmuje:

- rezerwy na prawdopodobne zobowiązania,
- rezerwy na odprawy emerytalne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,

Kredyty i pożyczki

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów, pożyczek wyceniane są w momencie ich początkowego ujęcia w księgach w wartości godziwej, następnie wyceniane są w zamortyzowanym koszcie.

Leasing

Środki trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego, które przenoszą na spółkę zasadniczo wszystkie korzyści i ryzyka związane z posiadaniem aktywów, są wykazywane w bilansie wg wartości godziwej przedmiotu leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeśli jest ona niższa od wartości godziwej. Przyjęte okresy użytkowania wynikają z ustalonych okresów ekonomicznej użyteczności. Opłaty leasingowe rozdzielane są pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są księgowane bezpośrednio w rachunek zysków i strat.

Programy świadczeń pracowniczych

Pracownicy mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania, przy czym wysokość świadczeń w obu przypadkach zależy od wysokości średniego wynagrodzenia za okres przepracowany w spółce oraz od najniższego krajowego wynagrodzenia za okres przepracowany poza spółką i stażu pracy. Rezerwa na długoterminowe odprawy emerytalne wyceniane są według wartości bieżącej przyszłego zobowiązania metodami aktuarialnymi.

Zmiana wartości rezerw na świadczenia pracownicze odnoszona jest w przychody i koszty okresu, za wyjątkiem zysków i strat aktuarialnych, które są odnoszone w inne całkowite dochody.

Ponadto spółka tworzy również rezerwę na nie wykorzystane urlopy wypoczynkowe, które są traktowane jako krótkoterminowa, kumulowana płatna nieobecność i zostanie zgodnie z przewidywaniami zapłacona.

Podatek dochodowy

Kalkulacja podatku dochodowego jest oparta na zysku danego okresu i uwzględnia podatek odroczony. Podatek odroczony jest ustalony metodą zobowiązań. Według tej metody spodziewane efekty podatkowe różnic przejściowych są ustalane na podstawie obowiązujących w danym roku stawek podatkowych i wykazywane jako rezerwy na podatek odroczony lub aktywa reprezentujące przyszłe zmniejszenia podatku dochodowego. Różnice przejściowe są zdefiniowane jako różnice pomiędzy podatkową i bilansową wyceną aktywów i pasywów. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej persaldem. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku dochodowego odroczonego na koniec i na początek okresu.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące zdarzeń rozliczanych z kapitałem własnym lub innymi całkowitymi dochodami odnosi się na kapitał własny lub inne całkowite dochody.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego tworzy się po ustaleniu prawdopodobieństwa osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składników aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę na odroczony podatek dochodowy tworzy się wobec istnienia dodatnich różnic przejściowych, które w przyszłości spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Spółka określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach, w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W Spółce do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne powyżej w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej Spółka zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których Spółka posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Zmiana klasyfikacji aktywów jako przeznaczone do zbycia następuje w spółce wtedy, gdy Zarząd podjął decyzję o jego sprzedaży, a aktywo będzie generowało przychód ze sprzedaży, a nie jak dotychczas przychód z działalności operacyjnej. Jednostka wycenia składnik aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Spółka zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Spółce.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach, w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Spółce do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej Spółka zalicza głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki. Zobowiązania zaliczone do tej kategorii wycenia się w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walucie obcej ujmuje się w polskich złoty na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień powstania transakcji gospodarczej, chyba że w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego:

- wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy (tj. średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, jeżeli kurs na dany dzień nie był ustalony przyjmuje się ostatnio ustalony),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu historycznego wymiany (tj. średniego kursu Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty) obowiązującego na dzień transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany (tj. średniego kursu Narodowego Banku Polskiego ustalonego dla danej waluty) na dzień ustalenia wartości godziwej.

Wszelkie zyski lub straty kursowe powstałe w wyniku zmian kursów wymiany po dacie transakcji, w zależności od charakteru transakcji odnoszone są odpowiednio w działalność operacyjną lub finansową.

Przychody ze sprzedaży towarów i usług

Przychody ze sprzedaży towarów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy:

- znana jest wiarygodna kwota przychodu,
- istnieje prawdopodobieństwo, że spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z realizacją transakcji,
- jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności dóbr,
- jednostka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie dobrami,
- koszty poniesione można wycenić w wiarygodny sposób,

Przychody z odsetek

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane w momencie ich naliczenia, przy uwzględnieniu efektywnej stopy zwrotu z aktywów.

Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie uzyskania przez spółkę prawa do tych dywidend.

Koszty operacyjne

Koszty operacyjne są ujmowane w okresie, którego dotyczą.

Koszty finansowe

Koszty finansowe są odnoszone w ciężar rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

Zysk netto na akcję

Zysk na jedną akcję zwykłą ustalono jako iloraz zysku netto za dany okres obrotowy i średniej ważonej liczby akcji pozostających w posiadaniu akcjonariuszy w danym okresie. Rozwodniony zysk na jedną akcję ustalono jako iloraz zysku netto i średniej ważonej rozwodnionej liczby akcji.

3. Nowe standardy rachunkowości i zmiany polityki rachunkowości

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym spółki i grupy za 2017 rok

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Sporządzając sprawozdanie finansowe za rok 2017 jednostka stosuje takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),

Wyżej wymienione zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Spółki za 2017 rok.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Spółka na datę niniejszego sprawozdania finansowego zakończyła prace nad analizą wpływu standardu na bilans otwarcia na 01.01.2018 r. W dalszej części noty zawarto dane finansowe, które Spółka ocenia jako zgodne we wszystkich istotnych aspektach z wymogami MSSF 9. Tym niemniej jednak ze względu iż mogą zmienić się przesłanki do ujęcia odpisu istnieje możliwość, że ostateczne kwoty zawarte w sprawozdaniach finansowych za rok 2018 mogą się różnić od zaprezentowanych poniżej. Spółka planuje zakończenie wdrożenia w pierwszym półroczu 2018 r. Główne pozostałe etapy prac to: zmiany w politykach rachunkowości i instrukcjach księgowych, dostosowanie systemów księgowych (ewidencyjnych) do nowych wymogów, dostosowanie procesów tak aby zdarzenia gospodarcze były rozpatrywane pod kątem wymogów MSSF 9 na moment zawarcia transakcji oraz opracowanie ujawnień do sprawozdania finansowego. Spółka planuje przedstawić najważniejsze ujawnienia wynikające z wymogów MSSF 9 w śródrocznym sprawozdaniu na 30 czerwca 2018 r.

Zarząd Spółki podjął decyzje o wdrożeniu standardu z dniem 01.01.2018 r. bez korygowania danych porównawczych, co oznacza, że dane za rok 2017 oraz 2018 nie będą ze sobą porównywalne, natomiast korekty związane z dostosowaniem do MSSF zostaną wprowadzone 01.01.2018 r. z odniesieniem wpływu na kapitał własny.

Porównanie aktywów i zobowiązań finansowych wg MSR 39 i MSSF 9 na dzień 01.01.2018 roku

Pozycja bilansowa na dzień 01.01.2018	MSR 39	MSSF 9			Wpływ zmiany	
	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa rozliczana przez wynik		Razem	Zwiększenie (zmniejszenie)
			Wynik	Pozostałe całkowite dochody		
Należności handlowe	23 362	23 357	0	0	23 357	-5
- wartość brutto	23 683	23 683	0	0	23 683	0
- odpis aktualizujący	-321	-326	0	0	-326	-5
Środki pieniężne	484	484	0	0	484	0
Aktywa finansowe	23 846	23 841	0	0	23 841	-5

	MSR 39	MSSF 9		Wpływ zmiany
	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt		Zwiększenie (zmniejszenie)
Kredyty bankowe	2 798	2 798	2 798	0
Zobowiązania handlowe	7 394	7 394	7 394	0
Zobowiązania finansowe	10 192	10 192	10 192	0

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na kapitał własny

Korekta odpisów aktualizujących dla aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie:	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Należności	-5	-5
Korekty podatku odroczonego	1	1
Razem	-4	-4

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 *Przychody z umów z klientami* („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku, ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Spółka zastosuje MSSF 15 z datą jego wejścia w życie, przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 w dniu pierwszego zastosowania (co mogłoby

skutkować korektą kapitału własnego na dzień 1 stycznia 2018). Spółka dokonała szczegółowej analizy wpływu MSSF 15 na stosowane zasady. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach oraz interpretacjach dotyczących MSSF 15 i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Spółka zastosuje MSSF 15 po raz pierwszy oraz na skutek zmian interpretacji standardu. Spółka będzie monitorować wszelkie przyszłe zmiany w tym zakresie.

Obszary analizy wpływu MSSF 15 obejmowały następujące kwestie:

Dostawy produktów i towarów wraz z usługą transportu oraz ubezpieczenia dostawy

Spółka realizuje szereg dostaw w ramach umów opartych o warunki handlowe dostaw (Incoterms). W odniesieniu do wybranych umów, Spółka jako sprzedający jest odpowiedzialna również za zapewnienie transportu produktu i/lub ubezpieczenia. Na gruncie MSR 18 Przychody („MSR 18”) przychód ze sprzedaży rozpoznawany jest w momencie przejścia na klienta ryzyka i korzyści związanych ze sprzedawanym dobrem.

MSSF 15, w kontekście rozpoznania przychodu, wskazuje na moment przekazania kontroli nad dobrem, która jest pojęciem szerszym niż przeniesienie ryzyka i korzyści. Standard MSSF 15 nakazuje również identyfikację odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia i odpowiednią alokację ceny transakcyjnej na każde ze zidentyfikowanych zobowiązań. W przypadku, kiedy sprzedawca dobra oferuje również usługę transportu i/lub ubezpieczenia, jednostka ocenia, czy stanowią one odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia.

Kiedy kontrola nad przekazywanym dobrem przechodzi na klienta po wykonaniu usługi transportu oraz zakończeniu okresu ubezpieczenia, dostawa dobra, transport oraz ubezpieczenie stanowią pojedyncze zobowiązanie do wykonania świadczenia. Alternatywnie, kiedy kontrola nad zapasem przechodzi na klienta przed wykonaniem usługi transportu i/lub świadczenia usługi ubezpieczenia, dostawa dobra, transport oraz ubezpieczenie stanowią odrębne zobowiązania do wykonania świadczenia. Dostawa dobra jest świadczeniem spełnianym w punkcie czasu, natomiast usługa transportu oraz ubezpieczenia jest usługą spełnianą w miarę upływu czasu.

Wpływ alokacji części przychodu na sprzedaż dobra oraz usługę transportu i ubezpieczenia powoduje zmiany w następujących obszarach:

- moment rozpoznania przychodu – rozpoznanie przychodu w odniesieniu do dostarczonego dobra w punkcie czasu, kiedy kontrola nad dobrem zostanie przeniesiona na klienta oraz rozpoznanie części przychodu przypadającego na usługę transportu i/lub ubezpieczenia w miarę upływu czasu.

Spółka dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do umów dostawy dobra wraz z usługą transportu i ubezpieczenia. Spółka ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym Spółka nie identyfikuje korekty na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Usługi świadczone na rzecz dostawców

MSSF 15 nakłada wymóg identyfikacji odrębnych zobowiązań do wykonania świadczenia oraz określenia, czy poszczególne transakcje z danym kontrahentem charakteryzują się odrębnością. Spółka również na gruncie MSR 18 dokonuje takiej oceny, czy świadczone usługi na rzecz dostawców stanowią „możliwą do zidentyfikowania korzyść” dla tego

dostawcy i otrzymywane z tego tytułu wynagrodzenie jest związane ze sprzedanymi towarami (tj. czy wpływa na koszt własny sprzedaży, czy stanowi pozycję przychodową).

W ocenie Spółki MSSF 15 nie spowoduje zmian w tym obszarze w stosunku do praktyki jaką stosuje Spółka pod MSR 18.

Wynagrodzenie zmienne

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej (przychodu) część kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Niektóre umowy z klientami zawarte przez Spółkę zawierają opusty handlowe lub rabaty uzależnione od obrotu. Obecnie Spółka rozpoznaje przychód ze sprzedaży dóbr w wysokości wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej po pomniejszeniu o zwroty i opusty. W sytuacji, w której przychód nie może być zmierzony wiarygodnie, Spółka odracza rozpoznanie przychodu do momentu, kiedy ta niepewność ustanie.

Z uwagi na to, że MSSF 15 wymaga uwzględnienia w cenie transakcyjnej elementów zmiennych wynagrodzenia na moment zawarcia kontraktu, istnieje konieczność szacowania wysokości należnego wynagrodzenia zmiennego i przypisania go do wszystkich świadczeń, których dotyczy element zmienny wynagrodzenia. Tego typu elementy zmienne wynagrodzenia będą wymagały aktualizacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego. W efekcie wdrożenia standardu MSSF 15, w odniesieniu do niektórych kontraktów, zmianie ulegnie m.in. moment ujęcia rabatów i opustów uzależnionych od obrotu. Pomniejszenie lub zwiększenie przychodu wynikające z tego tytułu nastąpi wcześniej niż zgodnie z MSR 18, który pozwalał na rozpoznanie warunkowych elementów po wystąpieniu zdarzenia warunkującego ich przyznanie.

Dodatkowo, do elementów zmiennych wynagrodzenia MSSF 15 zalicza kary umowne. Spółka dokonała analizy rodzajów kar umownych występujących w istniejących kontraktach. Kary umowne, w stosunku do których przed implementacją MSSF 15 stosowano inne standardy, jak na przykład MSR 37, pozostaną w zakresie innych standardów. W związku z powyższym, części kar zostanie zaprezentowana umownych w sprawozdaniu z rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów – jako zwiększenie lub zmniejszenie przychodów z tytułu umów z klientami.

W efekcie tej zmiany, aby oszacować wysokość wynagrodzenia, do którego Spółka będzie uprawniona, zdecydowano o zastosowaniu metody wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów z jednym progami wartościowym oraz metodę wartości oczekiwanej lub metodę wartości najbardziej prawdopodobnej dla kontraktów, w których występuje więcej progów wartościowych, od których przyznawany jest klientowi rabat, zależnie od tego, która z nich lepiej określi wysokość wynagrodzenia.

Spółka dokonała oszacowania wpływu standardu MSSF 15 w odniesieniu do szacowania przychodu wynikającego z wynagrodzenia zmiennego. Spółka ustaliła, że wpływ MSSF 15 na moment rozpoznania przychodu jest nieistotny. W związku z tym, Spółka nie identyfikuje korekty na kapitał własny Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Wymiana niepieniężna

Spółka nie zawiera transakcje polecające na wymianie niepieniężnej.

Spółka nie identyfikuje wpływu MSSF 15 w tym aspekcie.

Transakcje z prawem do zwrotu

MSSF 15 reguluje kwestię związaną z przyznaniem klientowi prawa do zwrotu dobra. Wskazuje, że przychód powinien być ujęty w kwocie wynagrodzenia, do którego – zgodnie z oczekiwaniami – będzie ona uprawniona. Jednostka nie ujmuje zatem przychodów z tytułu sprzedaży dóbr, które – zgodnie z oczekiwaniami – zostaną zwrócone. Zgodnie z MSSF 15, w związku z tym, że umowa pozwala klientowi na zwrot dobra, wynagrodzenie otrzymane od klienta jest zmienne.

Spółka zdecydowała się zastosować metodę wartości oczekiwanej w odniesieniu do przychodu z tytułu dostarczenia dóbr, które, zgodnie z oczekiwaniem, zostaną zwrócone.

Spółka dokonała analizy umów przychodowych, w których występuje sprzedaż z prawem do zwrotu. W wyniku analizy, Spółka nie identyfikuje wpływu standardu MSSF 15 na kapitał własny na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Wynagrodzenie zleceniodawcy a wynagrodzenie pośrednika

MSSF 15 wprowadza nowy model oceny czy sprzedający działa jako zleceniodawca (pryncypał), czy jako pośrednik (agent). Zgodnie z zapisami standardu MSSF 15 przy ustalaniu, czy sprzedający działa jako zleceniodawca, należy rozważyć, czy sprawuje on kontrolę nad dobrem (świadczoną usługą) przed przekazaniem kontroli klientowi nad dobrem (usługą). Spółka na gruncie MSSF 15 w swojej ocenie dotyczącej modelu agencyjnego będzie brała pod uwagę następujące kryteria:

- główna odpowiedzialność sprzedającego za wypełnienie przyrzeczenia dostarczenia dobra lub usługi,
- ryzyko przechowywania zapasów,
- swobodę w ustalaniu cen konkretnych dóbr lub usług.

Spółka dokonała analizy klauzul umownych w kontraktach sprzedażowych w aspekcie identyfikacji modelu agencyjnego oraz w efekcie nie zidentyfikowała wpływu MSSF 15 w tym obszarze mając na uwadze specyfikę i charakter działających umów.

Programy lojalnościowe dla klientów

Spółka nie prowadzi dla swoich klientów programów lojalnościowych

Spółka nie identyfikuje wpływu MSSF 15 w tym aspekcie.

Istotny element finansowania

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodne z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego

dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

W konsekwencji dla krótkoterminowych zaliczek Spółka nie będzie wydzielala istotnego elementu finansowania.

Prezentacja oraz ujawnienia

Wymogi dotyczące prezentacji oraz ujawnień wprowadzane przez MSSF 15 są bardziej szczegółowe niż obowiązujące w dotychczasowych zapisach MSR 18 i MSR 11 oraz powiązanych interpretacjach. Spółka spodziewa się zmiany w odniesieniu do not objaśniających do sprawozdania finansowego w zakresie znaczących osądów m.in.: podczas określania ceny transakcyjnej umów zawierających zmienną część wynagrodzenia; alokacji ceny transakcyjnej na zobowiązania do wykonania świadczenia oraz szacunków poczynionych w celu określenia indywidualnych cen sprzedaży każdego zobowiązania do wykonania świadczenia. Ponadto, zgodnie z wymogami MSSF 15, Spółka dokona dalszej dezagregacji przychodu rozpoznanego z tytułu umów z klientami. Przychód zostanie podzielony na kategorie odzwierciedlające naturę, wartość, czas i niepewności dotyczące przychodu oraz przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami. Spółka ujawni także informacje dotyczące związku pomiędzy ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

MSSF 16 „Leasing”

W styczniu 2016 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wydała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 16 Leasing („MSSF 16”), który zastąpił MSR 17 Leasing, KIMSF 4 Ustalenie, czy umowa zawiera leasing, SKI 15 Leasing operacyjny – specjalne oferty promocyjne oraz SKI 27 Ocena istoty transakcji wykorzystujących formę leasingu. MSSF 16 określa zasady ujmowania dotyczące leasingu w zakresie wyceny, prezentacji i ujawniania informacji.

MSSF 16 wprowadza jednolity model rachunkowości leasingobiorcy i wymaga, aby leasingobiorca ujmował aktywa i zobowiązania wynikające z każdego leasingu z okresem przekraczającym 12 miesięcy, chyba że bazowy składnik aktywów ma niską wartość. W dacie rozpoczęcia leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania bazowego składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych.

Leasingobiorca odrębnie ujmuje amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikającej ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

MSSF 16 wymaga, zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy, dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17.

Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółka jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych.

Spółka dokonała pogrupowania obecnie występujących umów leasingu operacyjnego oraz dokonała identyfikacji kategorii umów nieujmowanych do tej pory jako leasing, a mogących spełniać definicję leasingu zgodnie z MSSF 16.

W szczególności Spółka rozważyła posiadaną umowę najmu nieruchomości. Na dzień dokonywania oceny umowa ta zawarta była na czas nieokreślony z 12-miesięcznym okresem wypowiedzenia. Z uwagi na fakt, iż:

- Czynsz umowny ustalony został na poziomie nieodbiegającym od obecnego poziomu rynkowego;
- Kwota i okres poniesienia nakładów na adaptację wynajmowanych pomieszczeń nie stanowią dla Spółki istotnego elementu;
- Funkcje nieruchomości mogą być zastąpione przez inną wynajmowaną nieruchomość bez znaczącego nakładu kosztów,

Spółka ustaliła, iż niemożliwy do przerwania okres, w którym leasingobiorca ma prawo do użytkowania składnika aktywów nie przekracza 12 miesięcy, a możliwość nieskorzystania z wypowiedzenia umowy nie stanowi opcji, której wykorzystanie na dzień dokonywania oceny byłoby zasadniczo pewne. Z tych względów najem ten w ocenie Spółki zostałby objęty zwolnieniem z tytułu krótkiego okresu, z którego Spółki by skorzystała, nie wykazując z jego tytułu aktywów z tytułu praw do użytkowania ani zobowiązań.

Spółka posiada również umowy, na mocy których podzleca wytwarzanie części swoich produktów podwykonawcom. Umowy te mają znaczący wpływ na wykorzystanie mocy produkcyjnych tych wykonawców. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Spółki była w trakcie dokonywania analiz, czy zawarte umowy:

- Dają Spółce prawo do korzystania ze zidentyfikowanego składnika aktywów; oraz
- Czy Spółce kieruje sposobem wykorzystania tego składnika aktywów.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień 25 kwietnia 2019 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Spółki, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

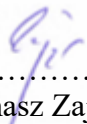
Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Krzysztof Pałgan
Wiceprezes Zarządu

.....
Sławomir Bialik
Prezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

.....
Tomasz Zając
Główny księgowy

Żary, dnia 18 kwietnia 2018 roku.